FINANSMINISTERIET

Budgetoversigt 1

2013

Maj 2013

Budgetoversigt 1

2013

Maj 2013

Budgetoversigt 1
Maj 2013

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles eller afhentes hos:
Rosendahls – Schultz Distribution
Herstedvang 10,
2620 Albertslund
T 43 22 73 00
F 43 63 19 69
E Distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk
www.rosendahls-schultzgrafisk.dk

Henvendelse om publikationen
kan i øvrigt ske til:
Finansministeriet
Udgiftspolitisk center
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
T 33 92 33 33

Omslag: BGRAPHIC
Foto: Scanpix
Tryk: Rosendahls-Schultz Grafisk
Oplag: 1.000
Pris: 100 kr. inkl. moms
ISBN: 978-87-87353-25-0

Elektronik Publikation:
ISBN: 978-87-87353-26-7

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside:
fm.dk

Indhold

1. Indledning 5

2. Statens finanser 15
   2.1 Oversigt over statens finanser 16
   2.2 Statens udgifter 19
   2.3 Statens indtægter 24
   2.4 Statens finansieringsbehov og gæld 29

3. Offentlige finanser og finanspolitikken 37
   3.1 Offentlige finanser 38
   3.2 Offentligt forbrug, beskæftigelse og investeringer 48
   3.3 Finanspolitikkens aktivitetsvirkning 55
   3.4 Strukturel offentlig saldo 58

Bilag 1 Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 2005-2013 63
Bilag 2 Offentlige finanser, 2012-2014 71

1. Indledning

Opbremsningen i den internationale økonomi har svækket udsigterne for dansk økonomi i 2013, men væksten ventes at tage til i styrke i anden halvdel af i år og ind i 2014. Konjunkturudsigterne er fortsat præget af betydelig usikkerhed. Men risikoen for opbrud i euroområdet er reduceret betydeligt igennem det seneste års tid.

I takt med styrkede internationale konjunkturer ventes dansk økonomi langsomt at komme op i fart. Der skønnes en BNP-vækst på 0,5 pct. i 2013, hvor efterspørgslen holdes oppe af den økonomiske politik, der ventes at medføre øgede investeringer i virksomhederne. Den økonomiske fremgang ventes at blive mere selvbærende i 2014, hvor BNP-væksten skønnes til 1,6 pct.

Aftaler om Vækstplan DK indeholder en række initiativer, der bidrager til at styrke danske virksomheders konkurrencedygtighed. Dermed vil danske virksomheder være bedre rustet til at hægte sig på et opsving i udlandet, når det kommer.

Med *Aftale om midlertidig arbejdsmarkedsydelse* fra d. 20. maj forlænges varigheden af den særlige uddannelsesordning med ½ år, samtidig med at der midlertidigt indføres en ny arbejdsmarkedsydelse for ledige, der opbruger dagpengeretten. Aftalen, der er fuldt finansieret, er på grund af tidspunktet for indgåelsen af aftalen ikke indregnet i indeværende prognose.

Den svage konjunktursituation er med til at svække den offentlige saldo i disse år. Det faktiske offentlige underskud skønnes at udgøre 1,2 pct. af BNP i 2013 og 1,6 pct. af BNP i 2014, *jf. figur 1.1*.

Figur 1.1
Faktisk og strukturel offentlig saldo 2004-2014

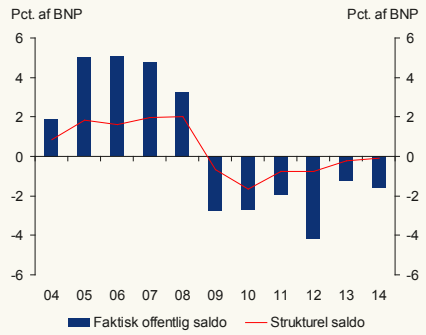

Figur 1.2
Skøn for de offentlige finanser med og uden særlige midlertidige bidrag

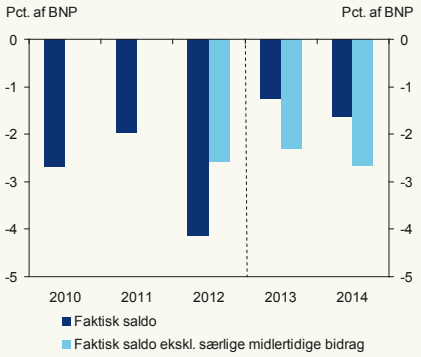

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn og beregninger.

De offentlige underskud i 2013 og 2014 er væsentligt lavere end skønnet i decembervurderingen. Det skal blandt andet ses i lyset af, at den hidtil beregningsteknisk forudsatte engangsindtægt på 5 mia. kr. i 2013 fra omlægningen af kapitalpensionsordninger på baggrund af penge- og pensionsinstitutternes udmeldinger om intentioner og rådgivning af kunder er opjusteret til 20 mia. kr. i både 2013 og 2014, *jf. kapitel 3*. Herudover er indtægterne fra pensionsafkastskatten opjusteret i 2013 og 2014, mens indtægterne fra konjunkturfølsomme skatter og afgifter er nedjusteret.

Eksklusive de midlertidige indtægter forbundet med omlægningen af kapitalpensioner skønnes det offentlige underskud til 2,3 pct. af BNP i 2013 og 2,7 pct. af BNP i 2014, *jf. figur 1.2*.

Det offentlige underskud skønnes dermed at blive nedbragt til under 3 pct. af BNP i 2013 i overensstemmelse med hovedkravet i Danmarks EU-henstilling. Samtidig forbedres den strukturelle saldo med 1½ pct. af BNP fra 2010 til 2013, hvilket er på linje med EU-henstillingens stramningskrav[1].

Efterlevelsen af EU-henstillingen skal ses i sammenhæng med, at finansloven for 2013, aftalen mellem KL og regeringen om at øge de kommunale investeringer og videreførelsen af Boligjobordningen i forbindelse med *Aftaler om Vækstplan DK* er fuldt finansierede.

De overordnede rammer for finanspolitikken i 2014 udgøres af *Aftaler om Vækstplan DK,* som er indgået i foråret 2013 – herunder aftalerne om en kontanthjælpsreform, reformen af SU og en afdæmpet vækst i det offentlige forbrug – og kravene i den budgetlov, der blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget i juni 2012. Finanspolitikken for 2014 fastlægges dog først endeligt i forbindelse med færdiggørelsen af finansloven for 2014.

[1] En bottom-up opgørelse af de finanspolitiske tiltags umiddelbare virkning på de offentlige indtægter og udgifter i 2011-13 viser også, at Danmark efterlever EU-henstillingen, *jf. også Økonomisk Redegørelse, maj 2013*.

Der skønnes aktuelt et strukturelt underskud på 0,1 pct. af BNP i 2014. I henhold til budgetloven må det årlige strukturelle underskud ikke overstige ½ pct. af BNP.

Med *Aftaler om Vækstplan DK* er der finansieret en realvækst i det offentlige forbrug på 0,6 pct. i 2014, 0,5 pct. i 2015, 0,6 pct. i 2016 og 0,7 pct. i 2017, *jf. Danmarks Konvergensprogram 2013*. Realvæksten i det offentlige forbrug er en væsentlig forudsætning for fastsættelsen af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner i perioden 2014-17, *jf. nedenfor*.

Offentlige nøgletal i 2012 og 2013

I statsregnskabet for 2012 er underskuddet på statens finanser (den såkaldte DAU-saldo) opgjort til 75,7 mia. kr. (4,2 pct. af BNP), mens det offentlige underskud foreløbigt er opgjort til 75½ mia. kr. (4,1 pct. af BNP), *jf. tabel 1.1*. Underskuddet på DAU-saldoen og den offentlige saldo blev dermed henholdsvis ca. 8 mia. kr. og ca. 3¾ mia. kr. større end skønnet i *Budgetoversigt 3*, december 2012. De større underskud i 2012 skal primært ses i lyset af lavere indtægter.

Tabel 1.1
Offentlige nøgletal for 2012 og 2013

	2012		2013	
	December	Maj	December	Maj
DAU-saldo (mia. kr.)	-67,7	-75,7	-17,5	-24,6
DAU-saldo (pct. af BNP)	-3,7	-4,2	-0,9	-1,3
Statens nettokassesaldo (mia. kr.)	-78,5	-81,6	-38,0	-35,7
Offentlig saldo[1] (mia. kr.)	-71,7	-75,4	-46,4	-23,0
Offentlig saldo[1] (pct. af BNP)	-3,9	-4,1	-2,5	-1,2
Strukturel offentlig saldo[2] (pct. af BNP)	-1,0	-0,7	-0,1	-0,2
Realvækst i det offentlige forbrug (pct.)	0,3	0,2	1,6	0,9
Realvækst i de offentlige investeringer (pct.)	6,7	7,4	-9,2	-7,4
Finanseffekt (pct. af BNP)	0,1	0,0	-0,3	-0,3
Aktivitetsvirkning af finanspolitik og øvrige økonomisk politiske initiativer[3] (vækstbidrag i pct. af BNP)	0,3	0,2	0,5	0,3

1) Omfatter stat, regioner, kommuner samt sociale kasser og fonde (A-kasser og Lønmodtagernes Garantifond).
2) Den strukturelle saldo tager højde for konjunkturernes påvirkning af de offentlige finanser samt særlige forhold, der blandt andet er afledt af udviklingen på de finansielle markeder.
3) Aktivitetsvirkningen af finanspolitikken og øvrige økonomisk politiske initiativer omfatter den ét-årige finanseffekt, 2. års virkningen af finanspolitikken i 2012 i 2013 og effekten af øvrige økonomisk politiske initiativer i 2012 og 2013, som øger investeringer på klima- og energiområdet, i renoveringer af almene boliger samt effekten af investeringsvinduet mv.

I 2013 skønnes et underskud på DAU-saldoen på 24,6 mia. kr., svarende til 1,3 pct. af BNP. Statens underskud i 2013 skal ses i sammenhæng med, at muligheden for omlægning af kapitalpensionsordninger nu skønnes at medføre midlertidige indtægter på 20 mia. kr. i 2013. Det er 15 mia. kr. mere end skønnet i december, *jf. kapitel 3*. DAU-underskuddet i 2013 er – på trods af merindtægterne fra omlægningen af kapitalpensioner – opjusteret med 7,1 mia. kr. i forhold til december. Det skal navnlig ses i sammenhæng med lavere indtægter fra moms og personskatter i lyset af den forværrede konjunktursituation, *jf. kapitel 2*.

Underskuddet på statens nettokassesaldo, der er central for udviklingen i statsgælden, skønnes at udgøre ca. 35¾ mia. kr. i 2013. Nettokasseunderskuddet hænger primært sammen med det forventede DAU-underskud på ca. 24½ mia. kr., mens genudlån og beholdningsbevægelser samlet set givet et negativt bidrag til nettokassesaldoen på ca. 8 mia. kr., *jf. kapitel 2*.

I 2013 skønnes et offentligt underskud på ca. 23 mia. kr. (1,2 pct. af BNP). Det er ca. 23½ mia. kr. mindre end skønnet i december. Udover de højere midlertidige indtægter fra omlægningen af kapitalpensioner skal det mindre underskud ses i lyset af et større skønnet provenu fra pensionsafkastskatten, mens lavere indtægter fra personskatter, moms og afgifter isoleret set trækker i retning af større underskud.

Eksklusive de midlertidige indtægter fra omlægningen af kapitalpensioner skønnes det offentlige underskud til 2,3 pct. af BNP i 2013, *jf. kapitel 3*.

Mens underskuddet på de samlede offentlige finanser nedjusteres i 2013, er underskuddet på statens DAU-saldo som nævnt opjusteret i 2013. Det skal ses i lyset af en forskelligartet håndtering af indtægterne fra pensionsafkastskatten, som afspejler tidsmæssige forskydninger, *jf. også Budgetoversigt 2, august 2012*. På nationalregnskabsform er provenuet fra pensionsafkastskatten således opjusteret med 21½ mia. kr. i 2013, mens virkningen på DAU-saldoen først indtræffer på indbetalingstidspunktet i 2014.

Underskuddet på den strukturelle saldo skønnes til -0,2 pct. af BNP i 2013. Dermed forbedres den strukturelle saldo med 1½ pct. af BNP fra 2010 til 2013 på linje med stramningskravet i Danmarks EU-henstilling.

Realvæksten i det offentlige forbrug i 2013 er nedjusteret fra 1,6 pct. i december til 0,9 pct. Nedjusteringen af forbrugsvæksten i 2013 skal blandt andet ses i lyset af aftalen mellem regeringen og KL om at øge anlægsinvesteringerne med 2 mia. kr. finansieret ved en reduktion af de kommunale serviceudgifter.

Finanspolitikken og en række øvrige økonomisk-politiske initiativer i 2012 og 2013 understøtter BNP-væksten med 0,3 pct. af BNP i 2013. Heri indgår et bidrag fra den èt-årige finanseffekt på -0,3 pct. af BNP.

Forårets aftaler

Der er i løbet af foråret 2013 indgået en række politiske aftaler primært med sigte på at styrke grundlaget for fremgang i dansk økonomi.

Aftalerne omfatter aftalen mellem regeringen og KL om at hæve anlægsinvesteringerne med 2 mia. kr. i 2013 mod tilsvarende lavere serviceudgifter (januar 2013) og de samlede *Aftaler om Vækstplan DK*, der udover en række forbedringer af erhvervslivets vilkår og øvrige tiltag til øget vækst og beskæftigelse tillige omfatter en kontanthjælpsreform og en reform af SU-systemet (april 2013).

Aftaler om Vækstplan DK

Aftaler om Vækstplan DK indeholder en lang række initiativer, der sigter mod at gøre Danmark klar til vækst. Målet er at forbedre produktiviteten og konkurrenceevnen og gøre det mere attraktivt at investere i danske virksomheder og arbejdspladser. Hovedelementerne i *Vækstplan DK* er beskrevet i *boks 1.1*. nedenfor.

Initiativerne i *Vækstplan DK* indfases gradvist frem mod 2020. Den skønnede udvikling i de offentlige finanser i 2013-14 indregner effekten af de tiltag i *Aftaler om Vækstplan DK,* der har virkning i år og til næste år. Det gælder blandt andet videreførelsen af BoligJobordningen i 2013-14, øgede offentlige investeringer fra 2014, den påbegyndte nedsættelse af selskabsskattesatsen fra 2014 og afskaffelsen af CO_2-afgiften på el for erhvervene fra 2014 mv.

Boks 1.1
Hovedindhold i *Aftaler om Vækstplan DK*

- **Lavere afgifter på energi.** Reduktion af virksomhedernes afgifter på energi gennem blandt andet en afskaffelse af energispareafgiften (CO2-afgift på el), tilskudspulje til el-intensive virksomheder, yderligere tilskud til industriel kraftvarme og lempelser vedrørende overskudsvarme og brændsel til proces.
- **Bedre adgang til finansiering.** Bedre adgang til finansiering og likviditet for virksomhederne gennem bl.a. forlængelse af momskredittiden for virksomheder, vækstlån til iværksættere, udvidelse af ordningen "små vækstkautioner", erhvervsobligationer og mulighed for nye EKF-eksportgarantier.
- **Lavere selskabsskat.** Gradvis reduktion af selskabsskatten og skattesatsen i virksomhedsskatteordningen fra de nuværende 25 pct. til 22 pct. i 2016.
- **Konkrete lempelser.** Konkrete lempelser for særligt små og mellemstore virksomheder gennem blandt andet indførelse af fradrag for selvstændiges syge- og arbejdsskadeforsikring.
- **Flere investeringer.** Forøgelse af det planlagte niveau for offentlige investeringer med 2 mia. kr. i 2014 stigende til 4 mia. kr. i 2020, en målrettet indsats for øgede investeringer i renovering af almene boliger og energirenovering af statslige bygninger samt kystsikring.
- **Vækst- og eksportfremme mv.** Styrket indsats for vækst-, eksport- og investeringsfremme samt tiltrækning af højkvalificeret udenlandsk arbejdskraft.
- **Ramme til lempelser for erhvervslivet.** Ramme afsættes i perioden 2017 til 2020 til yderligere målrettede forbedringer af rammevilkårene for dansk erhvervsliv.
- **Målrettet indsats mod grænsehandel.** Afgiften på sodavand og øl nedsættes for at mindske grænsehandlen.
- **Genindførelse og udvidelse af BoligJobordningen i 2013 og 2014.** Ordningen giver hjælp til vedligeholdelse og istandsættelse af både almindelige boliger og sommer- og fritidshuse.
- **Forhøjelse af totalskadegrænsen for biler.** Totalskadegrænsen for biler forhøjes fra de gældende 65 pct. til 75 pct. i 2014 og 2015.
- **Mere og bedre voksen- og efteruddannelse.** Der afsættes en pulje på i alt 1 mia. kr. i 2014-2017 til voksen- og efteruddannelse. Det skal løfte kompetenceniveauet i arbejdsstyrken og understøtte fastholdelse af arbejdspladser i Danmark.
- **Nedrivningspulje mv.** Der afsættes 200 mio. kr. årligt i 2014-15 til nedrivning af dårlige boliger. Herudover afsættes midler til udrulning af bredbånd på Bornholm. Initiativerne styrker de danske udkantsområder.

Som led i *Aftaler om Vækstplan DK* er der også indgået aftaler om en kontanthjælpsreform og en reform af SU. Kontanthjælpsreformen, der blandt andet afskaffer kontanthjælpen for unge under 30 år uden uddannelse og indfører en ny uddannelsesydelse på niveau med SU, skønnes at styrke de offentlige finanser med 1,2 mia. kr. i 2020.

SU-reformen indeholder en række initiativer til reform og målretning af SU-systemet, der skal være med til at sikre en veludannet arbejdsstyrke. På kort sigt skønnes reformen at medføre merudgifter til SU, fordi reformen bidrager til øget uddannelsesaktivitet. SU-reformen skønnes at forbedre de offentlige finanser med 2,2 mia. kr. i 2020.

De samlede *Aftaler om Vækstplan DK* er indregnet i det mellemfristede forløb i *Danmarks Konvergensprogram 2013 (KP13)*, der blev sendt til EU ultimo april. Den skønnede udvikling i de offentlige finanser i KP13 ligger inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagtens grænse for det faktiske underskud på 3 pct. af BNP og Budgetlovens krav om, at det årlige strukturelle underskud ikke må overstige ½ pct. af BNP. I 2020 ventes der – på linje med det mellemfristede mål for den økonomiske politik – at være balance mellem de offentlige udgifter og indtægter, og de offentlige finanser skønnes at være holdbare svarende til en holdbarhedsindikator på 0,0 pct. af BNP.

Med *Vækstplan DK* sikres en balanceret vækst i det offentlige forbrug. Samlet set skønnes en realvækst i det offentlige forbrug på 0,6 pct. i 2014, 0,5 pct. i 2015, 0,6 pct. i 2016 og 0,7 pct. i 2017.

Forudsætningerne om den offentlige forbrugsvækst er central for fastsættelsen af de konkrete udgiftslofter for stat, kommuner og regioner. Regeringen vil fremsætte et lovforslag om udgiftslofterne for perioden 2014-17 med henblik på vedtagelse inden Folketinget går på sommerferie, *jf. nedenfor*.

Offentlige overenskomstaftaler

I foråret 2013 er der indgået nye 2-årige overenskomstaftaler på det offentlige område. De nye overenskomster dækker perioden 1. april 2013 til 31. marts 2015. Med afsæt i overenskomstaftalerne skønnes budgetvirkningen af offentlige lønstigninger at udgøre 0,5 pct. i 2013 og 1,1 pct. i 2014.

De private og offentlige lønninger i Danmark udvikler sig overordnet parallelt over tid, hvilket blandt andet hænger sammen med den såkaldte reguleringsordning, *jf. figur 1.3*.

Figur 1.3
Offentlig og privat lønudvikling siden 2000

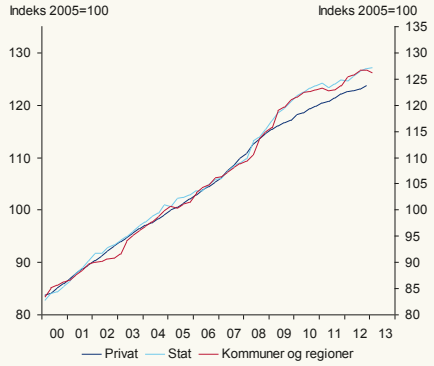

Anm.: For stat, kommuner og regioner egen sæsonkorrektion.
Kilde: Danmarks Statistik.

Figur 1.4
Offentlige udgifter i 2014

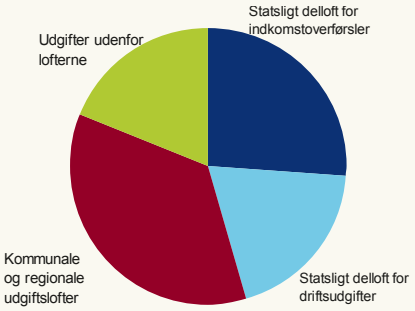

Kilde: Egne beregninger.

Efter nogle ret store stigningstakter i slutningen af 2008 og i 2009 aftog de offentlige lønstigninger i løbet af 2010, hvorefter de offentlige lønstigninger har været lavere end de private lønstigninger frem til starten af 2012. Det skal blandt andet ses i sammenhæng med, at de aftalte generelle lønstigninger – som indgik i de offentlige overenskomster fra foråret 2011 – i denne periode er blevet modsvaret af negative udmøntninger fra reguleringsordningen. I 2.-4. kvartal 2012 har de offentlige lønstigninger igen været højere end lønstigningerne i det private. Det afspejler i overvejende grad profilen i de offentlige overenskomstaftaler fra 2011.

Resultaterne af de offentlige overenskomstaftaler på det statslige, kommunale og regionale område er beskrevet nærmere i *Økonomisk Redegørelse*, maj 2013.

Fastsættelse af udgiftslofter for 2014-2017

Med Budgetloven, der blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget i juni 2012, er der indført et krav om, at finanspolitikken fra og med 2014 skal tilrettelægges, så det årlige strukturelle underskud ikke overstiger ½ pct. af BNP. For at understøtte efterlevelsen af kravet til den strukturelle saldo indføres der fra og med 2014 bindende 4-årige udgiftslofter for stat, kommuner og regioner.

Regeringen vil inden sommer fremsætte et lovforslag om udgiftslofterne for perioden 2014-17, der overordnet indeholder tre separate udgiftslofter for stat, kommuner og regioner. Det statslige udgiftsloft er dog splittet op i to dellofter for henholdsvis driftsudgifter og indkomstoverførsler, mens det regionale udgiftsloft er opdelt i to dellofter for henholdsvis sundhedsområdet og udviklingsopgaver. Det kommunale udgiftsloft omfatter de såkaldte serviceudgifter.

Udgiftslofterne fastsættes med afsæt i en opdateret mellemfristet fremskrivning af dansk økonomi, der udelukkende indregner virkningerne af reformer og initiativer, der er fundet flertal til i Folketinget – herunder de samlede *Aftaler om Vækstplan DK*.
Udgiftslofterne omfatter således drifts- og serviceudgifter i stat, kommuner og regioner samt den statslige del af udgifterne til indkomstoverførsler. Offentlige anlægsudgifter, ledighedsrelaterede udgifter og offentlige renteudgifter indgår ikke i udgiftslofterne. Samlet set er omtrent ¾ af de offentlige udgifter omfattet af udgiftslofterne, *jf. figur 1.4 ovenfor*.

Udgiftslofterne for 2014-17 beregnes med udgangspunkt i de budgetterede udgifter i 2013, der ligger inden for de relevante lofter. De budgetterede udgifter i 2013 fremskrives på baggrund af udgiftsvæksten i den mellemfristede fremskrivning, herunder den forudsatte offentlige forbrugsvækst, der blandt andet blandt afspejler aftalerne om *Vækstplan DK*.

I forbindelse med *Aftaler om Vækstplan DK* er det aftalt, at den forudsatte vækst i drifts- og serviceudgifterne i 2014-17 i udgangspunktet placeres under det statslige udgiftsloft.
I henhold til Budgetloven er der blandt andet adgang til at foretage en omfordeling mellem udgiftslofterne for stat, kommuner og regioner i forbindelse med det årlige bloktilskudsaktstykke for kommuner og regioner samt til justeringer som følge af pris- og lønudvikling.

Det statslige delloft for indkomstoverførsler fastsættes som nævnt med afsæt i den forudsatte udvikling i de ikke-ledighedsrelaterede indkomstoverførsler i det mellemfristede forløb. De ikke-ledighedsrelaterede indkomstoverførsler omfatter blandt andet udgifter til folkepension,

førtidspension, efterløn og SU. Ledighedsrelaterede indkomstoverførsler og de kommunale udgifter til indkomstoverførsler er ikke omfattet af udgiftslofterne.

Udgiftslofterne ligger som udgangspunkt fast for en 4-årig periode. Der tilføjes et nyt fjerde år en gang om året i forbindelse med finanslovforslaget, dvs. forslag til udgiftslofter for 2018 skal fremlægges i forbindelse med finanslovforslaget for 2015, dvs. i august 2014. Der kan dog løbende foretages justeringer af mere teknisk karakter som følge af reviderede pris- og lønskøn og de konkrete prioriteringer mellem stat, kommuner og regioner.

Lovforslaget om udgiftslofter for perioden 2014-17 ventes behandlet og vedtaget i Folketinget i løbet af juni måned 2013.

2. Statens finanser

Resumé

- På statsregnskabet for 2012 er statens DAU-underskud opgjort til 75,7 mio. kr. svarende til 4,2 pct. af BNP. DAU-underskuddet i 2012 blev dermed 8 mia. kr. større end skønnet i december. Det større DAU-underskud kan henføres til lavere statslige indtægter på 11,4 mia. kr., herunder lavere provenu fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag, mens lavere statslige udgifter på 3,3 mia. kr. trækker i modsat retning.

- I 2013 forventes et DAU-underskud på godt 24,6 mia. kr. svarende til 1,3 pct. af BNP. I forhold til budgetteringen på finansloven for 2013 er underskuddet opjusteret med 7,1 mia. kr. Det større DAU-underskud følger primært af lavere forventede indtægter på 10,9 mia. kr. afledt af svækkede konjunkturer. Der forventes dog samtidig lavere statslige udgifter på 3,8 mia. kr.

- Statens udgifter blev budgetteret til 690,4 mia. kr. på finansloven for 2013. Med afsæt i ministeriernes udgiftsopfølgning skønnes statens samlede udgifter aktuelt til 686,6 mia. kr. i 2013. De lavere statslige udgifter i 2013 skal primært ses i lyset af, at kommunerne på indkomstoverførselsområdet har hjemtaget mindre refusion fra staten end skønnet i december.

- Statens indtægter blev budgetteret til 672,9 mia. kr. på finansloven for 2013. Baseret på de seneste skøn for konjunkturudviklingen mv. skønnes statens indtægter for nuværende til 662,0 mia. kr. i 2013. De lavere forventede indtægter skal navnlig ses i lyset af svagere konjunkturer, som reducerer indtægterne fra erhvervsskatter, moms, registreringsafgift og personskatter.

- Statens nettokassesaldo, der er central for udviklingen i statsgælden, udviste et underskud på 82 mia. kr. i 2012, mens der skønnes et nettokasseunderskud på 36 mia. kr. for 2013.

- Statsgælden skønnes at stige med ca. 39½ mia. kr. fra 486½ mia. kr. i 2012 til 526 mia. kr. i 2013. Målt som andel af BNP skønnes statsgælden at stige med knap 1¾ pct.-point fra 2012 til 2013.

2.1 Oversigt over statens finanser

På statsregnskabet for 2012 er underskuddet på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget – den såkaldte DAU-saldo – opgjort til 75,7 mia. kr. Det svarer til 4,2 pct. af BNP. Underskuddet blev dermed 8 mia. kr. større end skønnet i december.

I 2013 forventes der med udgangspunkt i den seneste indtægts- og udgiftsopfølgning et DAU-underskud på 24,6 mia. kr. Set i forhold til budgetteringen på finansloven for 2013 er underskuddet opjusteret med 7,1 mia. kr.

Tabel 2.1
Statens finanser 2012-2013

	2012			2013		
	December	Regnskab	Ændr.	FL13	Maj	Ændr.
Mia. kr., årets priser						
Indtægter	629,8	618,5	-11,4	672,9	662,0	-10,9
Udgifter	697,5	694,2	-3,3	690,4	686,6	-3,8
DAU-saldo	**-67,7**	**-75,7**	**-8,0**	**-17,5**	**-24,6**	**-7,1**
DAU-saldo (pct. af BNP)	**-3,7**	**-4,2**	**-0,4**	**-0,9**	**-1,3**	**-0,4**

Det større DAU-underskud i 2012 skyldes lavere statslige indtægter på 11,4 mia. kr., mens lavere udgifter på 3,3 mia. kr. trækker i modsat retning. De lavere indtægter kan primært henføres til færre indtægter fra personskatter, arbejdsmarkedsbidrag og moms.

De lavere statslige udgifter i 2012 afspejler blandt andet lavere udgifter til folkepension og førtidspension. De lavere statslige udgifter til indkomstoverførsler i 2012 skal delvist ses i lyset af, at kommunerne har hjemtaget mindre refusion fra staten end ventet, jf. også nedenfor.

Derudover skyldes de lavere udgifter en nedskrivning af hensættelserne på boligområdet, som rent teknisk indebærer mindreudgifter på 1,3 mia. kr. De statslige udgifter på henholdsvis på drifts- og anlægsrammen blev også en anelse mindre end skønnet i december.

Tabel 2.2
Ændring af DAU-saldoen i 2012 og 2013 siden december

	2012	2013
Mia. kr., årets priser		
Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv.	-6,0	6,1
- heraf omlægning af kapitalpensionsordning	-	*15,0*
Erhvervsskatter	-1,2	-4,7
Moms, ændret skøn mv.	-2,1	-4,0
Afgifter	-0,3	-3,0
Øvrige indtægtsændringer	-1,8	-5,3
Forsvarsforlig 2013-2017	-	0,9
Nedjustering af anlægsudgifter på transportområdet	0,4	2,8
Folkepension og førtidspension	1,4	3,2
Boligsikring og boligydelse til pensionister	-	-0,9
Merudgifter til moms- og BNI-bidrag til EU	-	-1,1
Modernisering og teknologisk løft af laboratorielokaler		-1,1
Nedskrivning af hensættelser på boligområdet	1,3	-
Øvrige udgiftsændringer	0,3	0,0
Ændring i DAU-saldoen, i alt	**-8,0**	**-7,1**

Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal angiver saldoforbedringer.

I 2013 skønnes et DAU-underskud på 24,6 mia. kr. Det er ca. 7,1 mia. kr. mere end budgetteret på finansloven for 2013. Det større underskud følger primært af lavere statslige indtægter afledt af svækkede konjunkturer, som reducerer indtægterne fra personskatter, erhvervsskatter, moms og afgifter samt øvrige statslige indtægter. Det modvirkes kun delvist af en opjustering på 15 mia. kr. af de forventede midlertidige indtægter fra omlægningen af kapitalpensionsordninger, som hænger sammen med den særlige rabatordning i medfør af *Aftale om skattereform* fra juni 2012, *jf. også kapitel 3.*

Lavere forventede statslige udgifter trækker isoleret set i retning af et mindre DAU-underskud i 2013 end budgetteret på finansloven. De lavere udgifter afspejler blandt andet effektiviseringer i Forsvaret (som følge af Forsvarsforliget 2013-2017) og færre statslige vejinvesteringer på transportområdet.

Derudover er de statslige udgifter til folkepension og førtidspension nedjusteret med 3,2 mia. kr. i 2013. Det skal primært ses i lyset af, at kommunerne de første måneder af 2013 har hjemtaget mindre refusion fra staten end ventet. Udbetalingen af folkepension og førtidspension overgik fra kommunerne til Udbetaling Danmark 1. marts 2013, og kommunerne skal derfor i løbet af 2013 afslutte refusionsregnskabet for pensioner. Det indebærer rent teknisk,

at nogle kommuner skal finansiere dele af udgifterne til førtidspension og folkepension ved træk på de likvide midler, de har opbygget af tidligere hjemtagne refusioner, hvorfor de hjemtager lidt færre refusioner fra staten i 2013 end forudsat. Der er tale om midlertidige udgiftsændringer, som ikke har betydning for de offentlige finanser, da de statslige mindreudgifter modsvares af kommunale merudgifter i 2013.

Der forventes desuden merudgifter til boligsikring og boligydelse til pensionister på ca. 0,9 mia. kr., mens det forhøjede moms- og BNI-bidrag til EU udgør knap 1,1 mia. kr. Merudgiften til EU følger af et ændringsbudget for EU for 2013, som blev delvist vedtaget i maj 2013. Hertil kommer merudgifter på ca. 1,1 mia. kr. til forbedring af laboratorielokaler.

DAU-saldoen er påvirket af engangsforhold i varierende omfang fra år til år, *jf. figur 2.1*.[1] Korrigeret for engangsforhold udgør underskuddet på DAU-saldoen 63,6 mia. kr. i 2012 (3,5 pct. af BNP) og 59,6 mia. kr. i 2013 (3,2 pct. af BNP). Det betyder, at DAU-saldoen korrigeret for engangsforhold mv. – efterfølgende benævnt den korrigerede DAU-saldo – forbedres med ca. 4 mia. kr. fra 2012 til 2013.

Engangsudgifterne forbundet med tilbagebetalingen af efterlønsbidrag er den væsentligste årsag til, at det faktiske DAU-underskud i 2012 er større end det korrigerede underskud. Et højt provenu fra pensionsafkastskatten i 2012 trækker dog i den modsatte retning.

Hvad angår 2013 er et højt forventet provenu fra pensionsafkastskatten den væsentligste årsag til, at det faktiske underskud er mindre end det korrigerede DAU-underskud. Hertil kommer de midlertidige indtægter på skønnede 20 mia. kr. fra omlægningen af beskatningen af kapitalpensioner.

Figur 2.1
DAU-saldo med og uden engangsforhold, 2005-2013

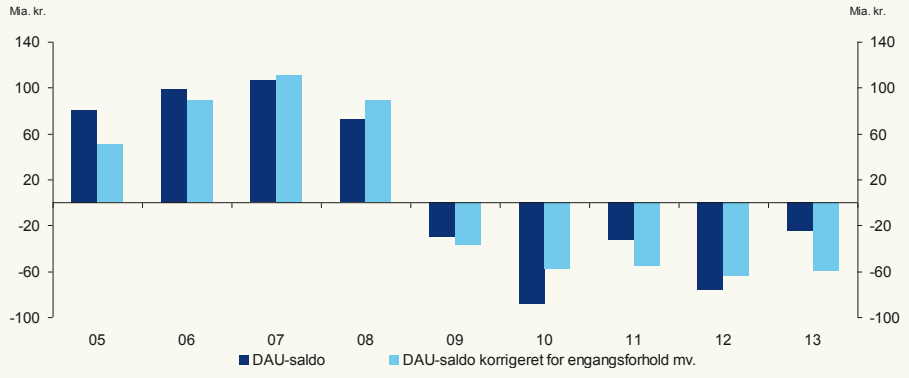

[1] DAU-saldoen korrigeret for engangsforhold mv. omfatter ikke korrektioner for konjunkturernes påvirkning og afspejler der for ikke et strukturelt forløb, således som det beregnes for den strukturelle offentlige saldo.

2.2 Statens udgifter

I 2012 udgjorde de statslige udgifter (ekskl. renteudgifter) 678,8 mia. kr. opgjort i 2013-priser, *jf. tabel 2.3*. På finansloven for 2013 (FL13) er de statslige udgifter ekskl. renteudgifter budgetteret til 666,3 mia. kr. Det er 12,2 mia. kr. lavere end regnskabet for 2012. I forhold til det seneste skøn for statens udgifter i 2013 udgør faldet 15,4 mia. kr.

Tabel 2.3
De statslige udgifter eksklusive renteudgifter, 2012-2013

	2012	2013		Ændring	
	Regnskab (SR)	FL13	Maj	SR12-FL13	SR12-Maj13
Mia. kr., 2013-priser					
Ministerfordelte udgifter[1)]	663,4	651,1	648,1	-12,3	-15,3
Øvrige udgifter[2)]	15,4	15,2	15,2	-0,2	-0,2
Udgifter i alt, ekskl. renteudgifter	**678,8**	**666,3**	**663,4**	**-12,2**	**-15,4**

Anm.: Statens udgifter ekskl. renteudgifter er opregnet til 2013-priser med generelle pris- og lønstigninger på 1,3 pct.
1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter. Danmarks EU-bidrag indgår fra og med 2013 i de ministerfordelte udgifter. Der er taget højde for dette i tabellen.
2) Omfatter børne- og ungeydelse mv.

Faldet i statens udgifter fra statsregnskab 2012 til finansloven for 2013 afspejler blandt andet, at der er budgetteret færre udgifter til balancetilskuddet i kommunerne i 2013. Balancetilskuddet er en del af kommunernes bloktilskud, som sikrer balance mellem udgiftsniveauet ifølge økonomiaftalen og de kommunale indtægter. Desuden blev der på finansloven for 2012 budgetteret med tilsagn på 5 mia. kr. til nedlukning af aktiviteter i Nordsøen. Denne bevilling er ikke videreført i 2013.

Statens udgifter i 2012

På statsregnskabet for 2012 udgjorde de samlede statslige udgifter (inkl. renteudgifter) 694,2 mia. kr. (årets priser), *jf. tabel 2.4*. Udgifterne blev dermed 10,2 mia. lavere end budgetteret på finansloven for 2012 (FL12) og 3,3 mia. lavere end skønnet fra december 2012.

Tabel 2.4
De statslige udgifter i 2012

	FL12	December-skøn	Regnskab	Ændr. FL-regnskab	Ændr. Dec-regnskab
Mia. kr., 2012-priser					
Driftsramme	125,4	125,2	125,8	0,3	0,6
Overførselsbudget	501,5	500,5	496,8	-4,6	-3,7
Anlægsbudget	17,0	12,5	12,2	-4,8	-0,3
Ministerfordelte udgifter, i alt	**643,9**	**638,2**	**634,9**	**-9,1**	**-3,3**
Rente af statsgæld mv.	25,6	24,3	24,1	-1,5	-0,2
EU-bidrag mv.	19,6	20,1	20,0	0,4	-0,1
Børne- og ungeydelse	15,2	14,9	15,2	0,0	0,3
I alt	**704,4**	**697,5**	**694,2**	**-10,2**	**-3,3**

Forskellen i de budgetterede udgifter på FL12 og regnskabet fremgår af *boks 2.1*. De lavere udgifter kan primært henføres til de såkaldte ministerfordelte udgifter, der blandt andet dækker over statens udgifter til drift, indkomstoverførsler og anlæg.

Boks 2.1
De statslige udgifter – statsregnskab sammenlignet med budgettering på FL12

I forhold til budgetteringen på FL12 blev mindreudgifterne på den statslige driftsramme knap 0,3 mia. kr.

Derudover afspejler statsregnskabet for 2012 mindreudgifter på overførselsbudgettet på 4,6 mia. kr. i forhold til FL12. De lavere udgifter skyldes primært mindreudgifter på 3 mia. kr. på beskæftigelsesministeriets område, herunder færre udgifter til barselsdagpenge (1,1 mia.) kr. og efterløn (0,7 mia. kr.).

Der er også realiseret mindreudgifter på social- og integrationsministeriets område på i alt 2,8 mia. kr., herunder til folkepension (1,8 mia. kr.) og førtidspension (0,3 mia. kr.). Omtrent 1 mia. kr. af mindreudgifterne til folkepension kan henføres til, at kommunerne har hjemtaget mindre refusion fra staten som led i afslutningen af refusionsregnskabet for pensioner. Dette hænger sammen med overdragelsen af ansvaret for udbetalingerne af folkepension og førtidspension fra kommunerne til Udbetaling Danmark i marts 2013. Endvidere afspejler statsregnskabet en nedskrivning af hensættelser på boligområdet, som teknisk indebærer statslige mindreudgifter på 1,3 mia. kr.

I retning af højere statslige udgifter trækker merudgifter til køb af aktier for 1,7 mia. kr., heraf i Dong Energy A/S (1,2 mia. kr.). Derudover er der på overførselsrammen realiseret merudgifter til tjenestemandspensioner (0,5 mia. kr.) i forhold til budgetteringen på finansloven for 2012.

På anlægsbudgettet udviser statsregnskabet en mindreudgift på 4,8 mia. kr. sammenlignet med FL12. De lavere udgifter kan primært henføres til et mindreforbrug på transportområdet på 4,6 mia. kr., heraf 2,7 mia. kr. til anlæg af hovedlandeveje. De resterende mindreudgifter afspejler uforbrugte midler, hvad angår den centrale anlægsreserve og projektreserver.

Mindreudgifterne på den statslige overførselsramme udgjorde i alt 3,7 mia. kr. i forhold til vurderingen i december, *jf. tabel 2.5*. Dette skyldes blandt andet lavere udgifter til folkepension på 1 mia. kr. Disse mindreudgifter skal ses i lyset af færre refusionsanmodninger fra kommunerne som nævnt ovenfor.

Tabel 2.5
Større ændringer i de statslige udgifter på statsregnskabet for 2012 ift. FL12 og december-skønnet

Mia. kr., årets priser	Ændr. FL12-regn.	Ændr. dec.-regn.
Merudgifter POLSAG	0,5	0,3
Barselsdagpenge	-1,1	-0,2
Kontanthjælp	0,2	0,0
Efterløn	-0,7	-0,2
Integrationsprogram	-0,3	0,0
Revalideringsydelser	-0,2	-0,1
Refusion vedr. kontanthjælp	-0,3	-0,5
Sygedagpenge	0,4	-0,1
Dagpenge og feriedagpenge	-0,7	0,4
Folkepension	-1,8	-1,0
Førtidspension	-0,3	-0,4
Nedskrivning af hensættelser på diverse ordninger på boligområdet	-1,3	-1,3
Køb af aktier i Dong Energy A/S	1,2	0,0
Konvertering af hybrid kernekapital vedr. Vest Jysk Bank A/S	0,3	0,0
Anlægsinvesteringer på transportområdet	-4,6	-0,4
Tjenestemandspensioner	-0,5	0,0
Øvrige ændringer	-0,1	0,1
Ministerfordelte udgifter i alt	**-9,1**	**-3,3**
Øvrige udgifter:		
Renter af statsgæld mv.	-1,5	-0,2
EU-bidrag mv.	0,4	-0,1
Børne- og ungeydelse mv.	0,0	0,3
I alt	**-10,2**	**-3,3**

Dertil kommer en regulering af hensættelserne vedrørende afgivne tilsagn på det almene boligområde, der indebærer statslige mindreudgifter på 1,3 mia. kr. Når der træffes beslutning om at opføre en almen bolig bogføres hele udgiften (den samlede tilsagnsramme) i indeværende år, selvom statens faktiske støttebetaling fordeler sig over en længere periode på op til

30 år. Efterfølgende foretages reguleringer af de afsatte tilsagnsbeløb, hvis der eksempelvis sker ændringer i finansieringsforhold mv. Ændrede renteforudsætninger i forhold til tilsagnsåret er medvirkende til, at der er foretaget en nedskrivning af hensættelser på boligområdet, der rent teknisk indebærer mindreudgifter på statsregnskabet i forhold til budgetteringen på FL12.

Herudover er der realiseret mindreudgifter til kontanthjælp på 0,5 mia. kr. i forhold til vurderingen i december, som dog stort set blev modsvaret af merudgifter til arbejdsløshedsdagpenge og feriedagpenge på 0,4 mia. kr. Inden for anlægsrammen har der været et mindreforbrug på transportområdet på 0,4 mia. kr., når der sammenlignes med skønnet fra december.

Statens udgifter i 2013

På baggrund af vurderingen af ministeriernes udgiftsopfølgninger skønnes de samlede statslige udgifter til godt 686,6 mia. kr. i 2013. En fordeling af udgifterne på de forskellige overordnede rammer fremgår af *tabel 2.6*. De statslige udgifter er nedjusteret med i alt 3,8 mia. kr. i forhold til budgetteringen på FL13. For de ministerfordelte udgifter udgør mindreudgifterne 3,0 mia. kr. i forhold FL13.

Tabel 2.6
De statslige udgifter i 2013

	FL13	Maj	Ændring FL13-Maj
Mia. kr., årets priser			
Driftsramme	123,6	123,9	0,4
Budgetteringsramme	292,4	290,7	-1,7
Overførselsbudget	218,2	218,9	0,6
Anlægsbudget	16,9	14,6	-2,3
Ministerfordelte udgifter, i alt	**651,1**	**648,1**	**-3,0**
Renter af statsgæld mv.	24,0	23,2	-0,8
Børnefamilieydelse mv.	15,2	15,2	0,0
Statens udgifter, i alt	**690,4**	**686,6**	**-3,8**

Som led i implementeringen af udgiftslofter med virkning fra 2014 er afgrænsningen af de overordnede rammer på finansloven for 2013 justeret. Det statslige udgiftsloft består samlet set af driftsrammen og en budgetteringsramme, hvor sidstnævnte blandt andet indeholder udgifter til ikke-ledighedsrelaterede indkomstoverførsler og Danmarks EU-bidrag. Udgifterne på overførselsbudgettet – som blandt andet omfatter ledighedsrelaterede indkomstoverførsler mv. samt bloktilskud til kommuner og regioner – og anlægsbudgettet holdes uden for det statslige udgiftsloft. Indførelsen af det statslige udgiftsloft i 2014 indebærer således, at en del af udgifterne på det tidligere overførselsbudget fra og med 2013 er overført til den nye budgetteringsramme.

På driftsrammen forventes forbruget i 2013 nogenlunde at svare til det budgetterede på finansloven for 2013, *jf. tabel 2.7*.

På budgetteringsrammen skønnes der et samlet mindreforbrug på 1,7 mia. kr. De lavere skønnede statslige udgifter til indkomstoverførsler på budgetteringsrammen udgør i alt 3,2 mia. kr. Mindreforbruget skyldes primært den føromtalte myndighedsoverdragelse af udbetaling af folkepension og førtidspension fra kommunerne til Udbetaling Danmark.

Udover folkepension og førtidspension forventes der mindreudgifter til blandt andet efterløn i 2013, når der sammenlignes med budgetteringen på FL13. Der er dog samtidig forventede merudgifter til boligydelse på 0,6 mia. kr. og boligsikring på 0,3 mia. kr. samt til refusion af driftsudgifter ved aktivering på 0,2 mia. kr.

Mindreudgiften til indkomstoverførsler på budgetteringsrammen modsvares delvist af et forhøjet moms- og BNI-bidrag til EU på 1,1 mia. kr. Merudgiften følger af et ændringsforslag til EU-budgettet for 2013, som blev delvist vedtaget i maj 2013.

Tabel 2.7
Vurderingen af de ministerfordelte udgifter i 2013 i forhold til FL13 med afsæt i ministeriernes udgiftsopfølgninger

Forsvarsforlig 2013-2017	-0,9
Modernisering og teknologisk løft af laboratorielokaler	1,1
Afvikling af opsparing på satspuljekonti	0,1
Indskud til indkøb af dobbeltdækkervogne i DSB	0,2
Folkepension, som følge af overgang til Udbetaling Danmark	-2,9
Førtidspension, som følge af overgang til Udbetaling Danmark	-0,3
Efterløn	-0,4
Boligydelse til pensionister	0,6
Boligsikring	0,3
Refusion af driftsudgifter ved aktivering	0,2
Merudgifter til moms- og BNI-bidrag til EU	1,1
Færre anlægsudgifter på transportområdet	-2,9
Tab på statslige kapitalindskud i Spar Lolland	0,2
Øvrige udgifter	0,6
Ministerfordelte udgifter i alt	**-3,0**

På anlægsbudgettet er udgifterne til investeringer på transportområdet nedjusteret med i alt 2,9 mia. kr. i forhold til FL13, hvoraf ca. 1 mia. hænger sammen med, at en række anlægsprojekter er afsluttet i 2013, uden at der har været behov for at gøre brug af de afsatte reserver til projekterne. Derudover er en række projekter udskudt til 2014.

Herudover forventes en merudgift på 0,2 mio. kr. på overførselsrammen til tab på statens kapitalindskud i Spar Lolland.

2.3 Statens indtægter

Statens samlede indtægter udgjorde 618½ mia. kr. ifølge statsregnskabet for 2012. Dermed blev statens indtægter knap 2 mia. kr. højere end budgetteret på finansloven for 2012 (FL12).

Merindtægterne kan primært henføres til, at provenuet fra pensionsafkastskatten blev 27½ mia. kr. højere end skønnet på FL12. I modsat retning trækker lavere indtægter fra personskatter, arbejdsmarkeds- og sociale bidrag, som blev knap 15½ mia. kr. lavere end budgetteret. Hertil kommer indtægter fra moms samt energi- og miljøafgifter, som blev henholdsvis 4¾ mia. kr. og knap 2½ mia. kr. lavere end budgetteret på FL12.

I 2013 skønnes statens indtægter til 662 mia. kr., hvilket er ca. 43½ mia. kr. mere end i statsregnskabet for 2012. Der ventes især højere indtægter fra personskatter, arbejdsmarkeds- og sociale bidrag i 2013, når der sammenlignes med 2012. Den væsentligste årsag hertil er, at udbetalingerne af efterlønsbidrag – som er opgjort til 28½ mia. kr. på statsregnskabet for 2012 – indgår som en udgift på statens indtægtsbudget i 2012. I modsat retning trækker lavere statslige indtægter fra erhvervsskatter samt fra nydelsesmiddelafgifter mv. i 2013.

Statens indtægter i 2012

Ifølge statsregnskabet udgjorde statens samlede indtægter 618½ mia. kr. i 2012. Det er knap 11½ mia. kr. mindre end skønnet i december, *jf. tabel 2.8*. Mindreindtægterne afspejler primært, at provenuerne fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. blev 6 mia. kr. lavere end skønnet i december. Hertil kommer lavere indtægter fra moms og erhvervsskatter.

Tabel 2.8
Statens indtægter 2012

	FL12	Dec.	Regnskab	Ændr. FL-regnskab	Ændr. Dec-regnskab
Mia. kr., årets priser					
Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv.	247,7	238,3	232,2	-15,4	-6,0
Erhvervsskatter	51,5	58,6	57,4	6,0	-1,2
Moms	182,1	179,5	177,4	-4,7	-2,1
Registreringsafgift	15,0	13,3	13,1	-1,8	-0,1
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	22,2	21,6	21,7	-0,5	0,1
Energi- og miljøafgifter	39,0	36,8	36,6	-2,4	-0,2
Nydelsesmiddelafgifter mv.	20,9	21,1	21,1	0,2	0,0
Pensionsafkastskat	12,0	39,6	39,5	27,5	-0,1
Tinglysningsafgift mv.	6,4	6,0	6,1	-0,2	0,1
Skatter og sociale bidrag i alt	**596,8**	**614,9**	**605,3**	**8,6**	**-9,6**
Øvrige indtægter	19,9	15,0	13,2	-6,7	-1,8
Indtægter i alt	**616,6**	**629,8**	**618,5**	**1,8**	**-11,4**

De væsentligste ændringer i statens indtægter i 2012 – fra decemberskønnet til statsregnskabet – fremgår af *figur 2.2* og er uddybet nedenfor.

Figur 2.2
Vigtigste ændringer i statens indtægter i 2012 – fra decemberskøn til statsregnskab

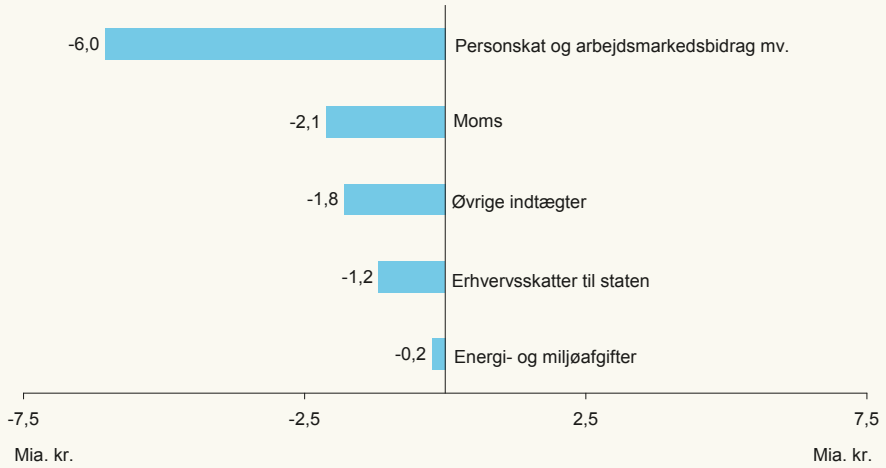

Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. (232¼ mia. kr.) blev 6 mia. kr. mindre på statsregnskabet end skønnet i december. De færre statslige indtægter kan henføres til bruttoløn, A-indkomst og overførselsindkomster, der alle medfører lavere personlig indkomst.

Momsindtægterne (177½ mia. kr.) blev godt 2 mia. kr. mindre på statsregnskabet end skønnet i december. Dette skyldes primært færre momsindtægter i november end forudsat.

Øvrige indtægter (13¼ mia. kr.) blev 1¾ mia. kr. mindre på statsregnskabet end skønnet i december. Heraf vedrører ca. 1¼ mia. kr. lavere indtægter fra Nordsøen.

Statens indtægter i 2013

Skønnet for BNP-væksten i 2013 er nedjusteret med 0,7 pct.-point i forhold til decembervurderingen, der udgjorde budgetteringsgrundlaget for finansloven for 2013, *jf. tabel 2.9*. Samtidig er forbrugerprisinflationen nedjusteret fra 1,5 til 1,1 pct. i 2013. Realvæksten i privatforbruget er ligeledes nedjusteret, hvoraf særligt bilkøbet trækker ned i forhold til forventningerne i december. Beskæftigelsen er opjusteret med ca. 4.000 personer siden december, mens nettoledigheden er nedjusteret med 9.000 personer. Skattegrundlagene er dog samtidig nedjusteret, hvilket skyldes lavere niveau for lønsummen. Desuden er skønnet for olieprisen i 2013 (målt i danske kroner) nedjusteret med 46 kr. pr. tønde siden decembervurderingen.

Tabel 2.9
Budgetteringsforudsætninger 2013

	December (FL13)	Maj	Ændring
BNP, realvækst i pct.	1,2	0,5	-0,7
Privatforbrug, realvækst i pct.	1,5	0,4	-1,0
- heraf bilkøb, realvækst i pct.	*5,3*	*-2,5*	*-7,8*
Forbrugerpriser, vækst i pct.	1,5	1,1	-0,5
Momsgrundlag, nominel vækst pct.	3,6	1,2	-2,5
Timeløn for LO/DA-arbejder, nominel vækst i pct.	2,0	2,0	0,0
Nettoledighed, 1.000 personer	133	124,0	-9
Beskæftigelse, 1.000 personer	2.753	2.757	4
Udskrivningsgrundlag, bundskat, mia. kr.	1.030	1.021	-8,8
Udskrivningsgrundlag, arbejdsmarkedsbidrag, mia. kr.	1.064	1.052	-11,7
Oliepris, kroner pr. tønde	647	601	-46

Blandt andet med afsæt i de nye budgetteringsforudsætninger ventes statens indtægter for nuværende at udgøre knap 662 mia. kr. i 2013, *jf. tabel 2.10*. Det er ca. 11 mia. kr. mindre end ventet på finansloven for 2013.

Forventningen om lavere statslige indtægter skyldes primært en nedjustering af provenuet fra erhvervsskatter på ca. 4¾ mia. kr., momsen på ca. 4 mia. kr. og registreringsafgiften på godt 2 mia. kr. I modsat retning trækker personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv., som er opjusteret med godt 6 mia. kr.

Tabel 2.10
Statens indtægter 2013

Mia. kr., årets priser	FL13	Maj	Ændring
Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv.	277,8	284,0	6,1
- heraf omlægning af kapitalpensionsordning	*5,0*	*20,0*	*15,0*
Erhvervsskatter	55,4	50,7	-4,7
Moms	185,7	181,7	-4,0
Registreringsafgift	15,3	13,2	-2,1
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	23,2	22,2	-1,0
Energi og miljøafgifter	38,1	38,4	0,3
Nydelsesmiddelafgifter mv.	16,5	16,3	-0,2
Pensionsafkastskat	43,3	43,0	-0,3
Tinglysningsafgift mv.	6,6	5,9	-0,8
Skatter og sociale bidrag i alt	**662,0**	**655,3**	**-6,7**
Øvrige indtægter	10,8	6,7	-4,2
Indtægter i alt	**672,9**	**662,0**	**-10,9**

De væsentligste justeringer af statens indtægter i forhold til budgetteringen på finansloven for 2013 fremgår af *figur 2.3* og er uddybet nedenfor.

Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. (284 mia. kr.) er opjusteret med godt 6 mia. kr. i forhold til decembervurderingen. Den væsentligste årsag til det højere forventede provenu fra personskatterne er en opjustering på 15 mia. kr. af de midlertidige indtægter fra omlægningen af kapitalpensionsordningen. I modsat retning trækker en nedjustering af bruttolønnen og udskrivningsgrundlaget for A-indkomst.

Erhvervsskatter til staten (50¾ mia. kr.) er nedjusteret med 4¾ mia. kr. i forhold til decembervurderingen. Primært som følge af lavere forventede indtægter fra Nordsøen (ca. -3½ mia. kr.).

Øvrige indtægter (6¾ mia. kr.) forventes at indbringe 4¼ mia. kr. mindre end skønnet i december. Det kan primært henføres til lavere forventede udbytter fra Nordsøfonden (ca. -1¼ mia. kr.), nedjustering af udbytter fra statslige selskaber (ca. -¾ mia. kr.) og faldende forventninger til salget af CO2-kvoter pga. lavere kvotepriser (ca. -½ mia. kr.).

Figur 2.3
Vigtigste revisioner af statens indtægter i 2013 – fra finanslov til maj-skøn

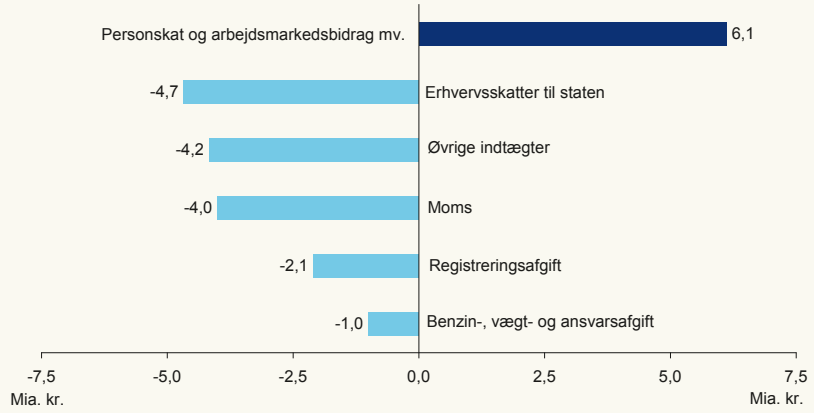

Momsprovenuet (181¾ mia. kr.) skønnes nedjusteret med 4 mia. kr. i forhold til december. Det skyldes primært en forventning om lavere privat og offentligt forbrug.

Registreringsafgift (13¼ mia. kr.) skønnes at indbringe godt 2 mia. kr. mindre end ventet i december. Nedjusteringen skyldes lavere forventet bilsalg herunder som følge af et markant lavere privatforbrug af biler.

2.4 Statens finansieringsbehov og gæld

Statsgælden i 2012 og 2013

Statsgælden skønnes at stige fra ca. 23 pct. af BNP i 2011 til 28½ pct. af BNP i 2013, *jf. tabel 2.11*. Opgjort nominelt skønnes statsgælden at stige fra 413,9 mia. kr. i 2011 til 525,9 mia. kr. i 2013, dvs. samlet set med ca. 112 mia. kr. i løbet af de to år.

Tabel 2.11
Statsgælden 2011-2013

	2011	2012	2013	Ændr. 11-13
Nominel gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Indenlandsk gæld	645,9	667,3	658,2	12,3
Udenlandsk gæld	111,8	90,0	75,9	-35,9
Statens konto i Nationalbanken	-222,6	-160,3	-112,0	110,6
Fondes formue[1)]	-121,2	-110,4	-96,2	25,1
Samlet statsgæld	413,9	486,6	525,9	112,0
Samlet statsgæld i pct. af BNP	23,1	26,7	28,4	5,3

1) Fondene omfatter Den Sociale Pensionsfond, Højteknologifonden og Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse. Formuen inkluderer fondenes obligationsbeholdning og kontoindestående i Nationalbanken.

Forøgelsen af statsgælden fra 2011 til 2013 skyldes overvejende underskuddene på statens finanser. Udviklingen i statsgælden fra år til år svarer – bortset fra kurseffekter ved lånoptagelse – til den såkaldte nettokassesaldo, dvs. likviditetseffekten af statens budget, *jf. figur 2.4*.

Nettokassesaldoen afspejler forskellen mellem de faktiske indbetalinger af skatter, afgifter etc., som staten modtager, og de konkrete udbetalinger af lønninger, indkomstoverførsler og tilskud etc., som staten foretager i løbet af et givet år.

Nettokassesaldoen afviger dermed fra DAU-saldoen, der afspejler forskellen mellem statens indtægter og udgifter opgjort efter statsregnskabets principper omkring periodisering mv. Det betyder, at DAU-saldoen ikke nødvendigvis er sammenfaldende med de faktiske ind- og udbetalinger for staten i et givet år.

Figur 2.4
Nettokassesaldoen og statsgælden 2000-2013

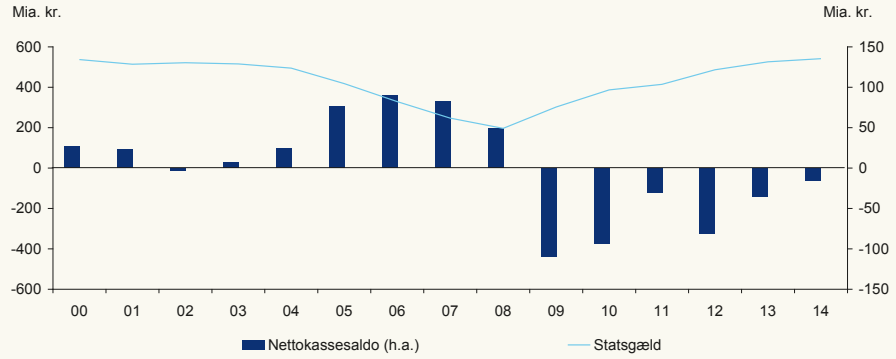

Forskellen mellem nettokassesaldoen og DAU-saldoen kan forklares med beholdningsbevægelser, periodiseringer og statslige genudlån.

Underskuddet på nettokassesaldoen blev på knap 82 mia. kr. i 2012, dvs. ca. 3 mia. kr. mere end skønnet i december. Nettokasseunderskuddet blev dermed også noget større end DAU-underskuddet på knap 76 mia. kr., hvilket primært hænger sammen med eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden på godt 5 mia. kr. samt udlån til Energinet.dk på 7,4 mia. kr., *jf. tabel 2.12*.

I 2013 skønnes nettokasseunderskuddet til 36 mia. kr. Nettokasseunderskuddet hænger primært sammen med et forventet DAU-underskud på knap 25 mia. kr., mens genudlån og beholdningsbevægelser samlet set givet et negativt bidrag til nettokassesaldoen på ca. 8 mia. kr. Skønnet for nettokasseunderskuddet i 2013 er samlet set nedjusteret med ca. 2 mia. kr. siden budgetteringen på FL13.

Som følge af nettokasseunderskuddene – og kurseffekter ved lånoptagelse mv. – steg statsgælden med ca. 73 mia. kr. fra 2011 til 2012 og forventes at stige med yderligere ca. 39½ mia. kr. fra 2012 til 2013.

Tabel 2.12
DAU-saldo, nettokassesaldo og ændring i statsgæld 2012-2013

	2012		2013	
	Dec12	Stats-regnskab	FL13	Maj13
Mia. kr., årets priser				
1. DAU-saldo	-67,7	-75,7	-17,5	-24,6
2. Genudlån mv. (§ 40)	-10,3	-7,7	-17,8	-8,2
- heraf kapitalindskud afledt af kreditpakken	9,1	9,9	4,0	4,9
- heraf udlån til Island	2,1	2,1	0,0	0,0
- heraf udlån til Irland	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
- heraf udlån til Energinet.dk	-7,9	-7,4	-2,4	-2,4
- heraf eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden	-4,9	-5,2	-5,0	-4,2
- heraf Finansiel Stabilitet A/S	0,3	0,2	-4,9	2,3
3. Beholdningsbevægelser og periodisering mv. (§ 41)	0,5	1,8	-2,6	-2,9
Nettokassesaldo (1+2+3)	-78,5	-81,6	-38,0	-35,7
Nettofinansieringsbehov (-nettokassesaldo)	78,5	81,6	38,0	35,7
Kurseffekter ved lånoptagelse/nettokøb af obligationer i Den Social Pensionsfond mv.[1)]	-2,7	-9,0	-2,0	3,7
Ændringer i statsgæld (år til år)	**75,8**	**72,7**	**36,0**	**39,4**

1) Kurseffekter ved lånoptagelse afspejler emissionskurstab eller -gevinster ved udstedelse af statsobligationer og nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond m.fl.

Udviklingen i statsgælden fra 2012 til 2013 afspejles ikke fuldt ud i udviklingen i ØMU-gælden, *jf. tabel 2.13*. ØMU-gælden omfatter primært statens, kommunernes og regionernes obligationsgæld. Statens indestående i Nationalbanken modregnes imidlertid ikke i ØMU-gælden, hvilket er tilfældet i forbindelse med opgørelsen af statsgælden.[2] Herudover korrigeres der i ØMU-gældsopgørelsen for beholdningen af statsobligationer i de offentlige delsektorer.

Opgjort nominelt steg ØMU-gælden kun med ca. 1½ mia. kr. fra 2011 til 2012, selvom det offentlige underskud var på over 4 pct. af BNP i 2012. Den beskedne stigning i ØMU-gælden hænger primært sammen med, at statens konto i Nationalbanken blev reduceret med ca. 60 mia. kr. i løbet af 2012, hvilket ikke modregnes i opgørelsen af ØMU-gælden. ØMU-gældens

[2] Ændringer i statens indestående i Nationalbanken indgår direkte i opgørelsen af statsgælden. Det betyder – i modsætning til ØMU-gælden - at uanset om statens underskud finansieres via obligationsudstedelse eller træk på statens konto i Nationalbanken, så påvirkes statsgælden. ØMU-gælden påvirkes derimod ikke, hvis underskud finansieres af træk på statens indestående i Nationalbanken.

andel af BNP faldt fra knap 46½ pct. i 2011 til 45¾ pct. i 2012, hvilket også skal ses i sammenhæng med en stigning i BNP (opgjort i løbende priser) i 2012, der foreløbigt er opgjort til 1,6 pct.

ØMU-gælden forventes at falde fra 45¾ pct. af BNP i 2012 til 44 pct. af BNP i 2013, idet den nominelle ØMU-gæld skønnes at falde med 19 mia. kr. og BNP (opgjort i løbende priser) ventes at vokse med 1,7 pct. i 2013. Ligesom for 2012 forventes statens konto reduceret i 2013. Det bidrager til, at der skønnes et fald i ØMU-gælden på trods af et forventet offentligt underskud i 2013.

Skønnet for ØMU-gælden i 2013 er opjusteret i forhold til december. Det er primært en følge af et højere niveau for den kommunale del af ØMU-gælden i 2012.

Tabel 2.13
ØMU-gælden 2011-2013

	2011	2012	2013	Ændring 2011-13
Nominel gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Staten:				
Indenlandsk gæld	645,9	667,3	658,2	12,3
Udenlandsk gæld	111,8	90,0	75,9	-35,9
Den Social Pensionsfonds statsobligationsbeholdning	-54,2	-55,0	-51,4	2,8
Øvrige fondes statsobligationsbeholdning	-15,6	-16,3	-15,5	0,1
Øvrige poster[1)]	16,8	15,2	15,0	-1,8
Kommuner:				
Samlet gæld	126,0	130,3	130,3	4,3
Beholdning af statsobligationer	-2,5	-2,5	-2,5	0,0
Sociale kasser og fonde[2)]:				
Beholdning af statsobligationer mv.	2,9	3,5	3,5	0,6
Samlet ØMU-gæld	831,1	832,5	813,6	-17,6
Samlet ØMU-gæld i pct. af BNP	46,4	45,7	43,9	-2,4

1) Indeholder bl.a. andre typer kort og langfristede lån til eksempelvis byfornyelse mv.
2) De sociale kasser og fonde omfatter arbejdsløshedskasserne og Lønmodtagernes Garantifond.

Der skønnes aktuelt en offentlig nettogæld på ca. 8 pct. af BNP i 2013, *jf. tabel 2.14*. Stigningen i den offentlige nettogæld siden 2010, hvor der var et nettotilgodehavende på ca. 1¾ pct. af BNP, afspejler primært underskuddene på den offentlige saldo i 2011-13. Det er den of-

fentlige nettogæld, som er det centrale gældsbegreb i forbindelse med opgørelsen af finanspolitikkens langsigtede holdbarhed.

Tabel 2.14
Den offentlige nettogæld 2010-2013

	2010	2011	2012	2013	Ændring 2010-13
Mia. kr., årets priser					
Offentlig nettogæld	-30,2	55,3	127,7	150,7	180,9
Offentlig nettogæld i pct. af BNP	-1,7	3,1	7,0	8,1	9,9

Statens samlede finansieringsbehov svarer til det såkaldte nettofinansieringsbehov – svarende til nettokassesaldoen – samt afdrag på kort og lang gæld. Finansieringsbehovet kan dækkes ved at optage lån eller ved at trække på statens indestående i Nationalbanken.

Statens indenlandske finansieringsbehov i 2013 skønnes til 139 mia. kr., hvilket er uændret i forhold til december, *jf. tabel 2.15*.

Tabel 2.15
Indenlandsk finansieringsbehov 2013

	FL13	Maj13
Mia. kr.		
Indenlandsk nettofinansieringsbehov	37	35
Afdrag langfristet gæld mv.[1)]	57	59
Afdrag skatkammerbeviser[2)]	44	45
Indenlandsk finansieringsbehov	**139**	**139**

1) Afdrag langfristet gæld er inklusive fondenes nettoobligationskøb, nettobetalinger fra valutaswaps og opkøb uden for året.
2) Afdrag skatkammerbeviser i 2013 svarer til udestående skatkammerbeviser ultimo 2012.

Det udenlandske finansieringsbehov for 2013 er ligeledes uændret i forhold til skønnet i december, *jf. tabel 2.16*.

Tabel 2.16
Udenlandsk finansieringsbehov 2013

	FL13	Maj13
Mia. kr.		
Udenlandsk nettofinansieringsbehov	0	0
Afdrag langfristet gæld mv.[1)]	22	22
Afdrag commercial paper (CP)[2)]	2	2
Udenlandsk finansieringsbehov	**25**	**25**

1) Afdrag langfristet gæld er inklusive fondenes nettoobligationskøb, nettobetalinger fra valutaswaps og opkøb uden for året.
2) Afdrag commercial paper i 2013 svarer til udestående i commercial paper ultimo 2012.

3. Offentlige finanser og finanspolitikken

Resumé

- Underskuddet på de offentlige finanser skønnes til 23 mia. kr. i 2013 (1,2 pct. af BNP) og 31,1 mia. kr. i 2014 (1,6 pct. af BNP).
- Danmarks Statistik har foreløbigt opgjort det offentlige underskud til 75,4 mia. kr. i 2012, svarende til 4,1 pct. af BNP. Det offentlige underskud i 2012 skal ses i sammenhæng med udbetalingen af efterlønsbidrag, der udgør ca. 1½ pct. af BNP.
- I forhold til decembervurderingen er det offentlige underskud nedjusteret med ca. 23½ mia. kr. i 2013 og 23 mia. kr. i 2014. Det afspejler blandt andet, at den hidtil beregningsteknisk forudsatte engangsindtægt fra omlægningen af kapitalpensionsordninger på 5 mia. kr. i 2013 på baggrund af penge- og pensionsinstitutternes udmeldinger om intentioner og rådgivning af kunder er opjusteret til 20 mia. kr. i både 2013 og 2014.
- Eksklusive indtægterne fra omlægningen af kapitalpensioner skønnes det offentlige underskud til 2,3 pct. af BNP i 2013 og 2,7 pct. af BNP i 2014.
- Det offentlige underskud skønnes dermed at blive nedbragt til under 3 pct. af BNP i 2013 i overensstemmelse med hovedkravet i Danmarks EU-henstilling. Samtidig forbedres den strukturelle saldo med 1½ pct. af BNP fra 2010 til 2013 på linje med EU-henstillingens stramningskrav.
- Den økonomiske politik afspejler herudover hensynet til at understøtte vækst og beskæftigelse. Bidraget til BNP-niveauet fra finanspolitik og øvrige initiativer fra og med 2012 skønnes til 0,5 pct. af BNP i 2013 og til 0,3 pct. af BNP i 2014.
- Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes til 0,9 pct. i 2013 og 0,6 pct. i 2014. I lyset af aftalen med KL om at øge anlægsinvesteringerne med 2 mia. kr. finansieret ved en reduktion af de kommunale serviceudgifter og *Aftaler om Vækstplan DK* mv. er realvæksten i det offentlige forbrug nedjusteret i forhold til decembervurderingen.
- Med udgangspunkt i den skønnede vækst i det offentlige forbrug, ventes en stigning i den offentlige beskæftigelse på 3.000 personer i 2013 og 2.000 personer i 2014.
- Den skønnede realvækst i de offentlige investeringer er som følge af aftalen med KL om øgede anlægsinvesteringer i 2013 og *Aftaler om Vækstplan DK* opjusteret i 2013 og 2014 sammenlignet med decembervurderingen. Realvæksten i de offentlige investeringer skønnes til -7,4 pct. i 2013 og 1,2 pct. i 2014.

3.1 Offentlige finanser

Skønnene for de offentlige finanser tager afsæt i den aktuelle vurdering af dansk økonomi, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2013.

Skønnet for den offentlige saldo i 2013 er endvidere baseret på finansloven for 2013, ministeriernes udgiftsopfølgning for statens udgifter frem til og med april 2013, de kommunale og regionale budgetter for 2013 samt aftalen mellem regeringen og KL fra januar 2013 om inden for en samlet set uændret budgetramme at hæve anlægsinvesteringerne med 2 mia. kr. i 2013 mod tilsvarende lavere serviceudgifter. Derudover er der taget højde for effekterne af resultatet af forårets overenskomster på det offentlige område og de dele af *Aftaler om Vækstplan DK*, som har virkning allerede i 2013.

For 2014 afspejler det aktuelle skøn for den offentlige saldo konsekvenserne af *Aftaler om Vækstplan DK*, april 2013, herunder den aftalte afdæmpede vækst i de offentlige forbrugsudgifter, der understøttes af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner i perioden 2014-17. Finanspolitikken for 2014 fastlægges endeligt i forbindelse med de kommende aftaler om kommuner og regionernes økonomi, finanslovsforslaget i august og en efterfølgende finanslovsaftale mv.

Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af den offentlige saldo i 2012 viser et underskud på 75,4 mia. kr. svarende til 4,1 pct. af BNP, *jf. tabel 3.1*. Underskuddet i 2012 var dermed 3¾ mia. kr. (0,2 pct. af BNP) større end skønnet i december. Det skal navnlig ses i sammenhæng med lavere indtægter fra skatter og afgifter og øgede nettorenteudgifter. I 2012 var det offentlige underskud påvirket af engangsudgifter knyttet til tilbagebetalingen af efterlønsbidrag, som udgjorde 28½ mia. kr. eller godt 1½ pct. af BNP.

Tabel 3.1
Saldoen på de offentlige finanser, 2007-2014

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mia. kr., årets priser								
December	**81,4**	**57,6**	**-46,1**	**-47,4**	**-34,9**	**-71,7**	**-46,4**	**-54,0**
Maj	**81,4**	**57,6**	**-46,1**	**-47,4**	**-34,9**	**-75,4**	**-23,0**	**-31,1**
Heraf stat[1)]	85,8	65,2	-33,6	-44,6	-36,4	-74,2	-	-
Heraf kommuner og regioner[1)]	-4,5	-7,3	-11,0	-3,2	0,8	-2,0	-	-
Heraf sociale kasser og fonde[2)]	0,0	-0,3	-1,5	0,4	0,7	0,8	-	-
Maj, pct. af BNP	**4,8**	**3,3**	**-2,8**	**-2,7**	**-2,0**	**-4,1**	**-1,2**	**-1,6**

1) Opgørelsen af saldoen for henholdsvis stat samt kommuner og regioner afspejler ikke fuldt ud, at staten via overførsler til kommuner og amter/regioner overvejende bærer risikoen for konjunkturelt betingede udsving i udgifter og indtægter.
2) A-kasserne og Lønmodtagernes Garantifond.
Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

På baggrund af den økonomiske politik og vurderingen af dansk økonomi skønnes det offentlige underskud til 23 mia. kr. i 2013 og 31,1 mia. kr. i 2014, *jf. tabel 3.1*. Det svarer til 1,2 pct. af BNP i 2013 og 1,6 pct. af BNP i 2014.

Når der sammenlignes med skønnene fra december, er det offentlige underskud nedjusteret med ca. 23½ mia. kr. i 2013 og ca. 23 mia. kr. i 2014.

Det mindre underskud i 2013 og 2014 skal blandt andet ses i lyst af, at den offentlige saldo er påvirket af midlertidige indtægter fra omlægningen af kapitalpensionsordninger, *jf. figur 3.1*. Den rabatordning, der blev aftalt med skattereformen fra juni 2012, og som blev forlænget til 2014 som følge af *Aftaler om Vækstplan DK*, skønnes med betydelig usikkerhed at medføre midlertidige indtægter på i alt 40 mia. kr., som er forudsat ligeligt fordelt mellem 2013 og 2014. I decembervurderingen var det beregningsteknisk forudsat, at rabatordningen medførte engangsindtægter på 5 mia. kr. i 2013. Den beregningstekniske forudsætning er nu afløst af et nyt skøn baseret på penge- og pensionsinstitutternes udmeldinger om intentioner og rådgivning af kunder samt forlængelsen af rabatperioden til 2014, *jf. boks 3.1*.

Boks 3.1
Midlertidigt provenu fra omlægning af kapitalpensioner

I forbindelse med *Vækstplan DK* er rabatperioden for omlægning af kapitalpensioner forlænget til også at omfatte 2014. Endvidere er der foretaget en revision af skønnet for provenuvirkningen fra de beregningsteknisk forudsatte 5 mia. kr. i 2013 i forbindelse med *Aftale om skattereform* (juni 2012) til 20 mia. kr. i både 2013 og 2014.

Den beregningstekniske forudsætning er nu afløst af et skøn på baggrund af penge- og pensionsinstitutternes udmeldinger om intentioner og rådgivning af kunder. Provenuet skønnes aktuelt at udgøre i alt 40 mia. kr. i 2013 og 2014. Det bemærkes, at der på baggrund af betydelig usikkerhed fortsat er anvendt et forsigtigt skøn for det samlede engangsprovenu, som er forudsat ligeligt fordelt mellem 2013 og 2014.

I forbindelse med *Aftale om skattereform* (juni 2012) er det aftalt, at et eventuelt større engangsprovenu i 2013 end forudsat vil blive brugt til at nedbringe den offentlige gæld. Det er afgørende, idet der herved sikres lavere offentlige renteudgifter, som kan medvirke til at modgå det provenutab, der opstår i de efterfølgende år, hvis en større del af skattebetalingerne fremrykkes til 2013 eller 2014. Umiddelbart påvirker eventuelle afvigelser i forhold til det skønnede provenu således ikke de finanspolitiske handlemuligheder.

Skønnene for den offentlige saldo i 2013 og 2014 er forbundet med ekstraordinær stor usikkerhed som følge af usikkerheden knyttet til de midlertidige indtægter på 20 mia. kr. i 2013 og 2014.

Samtidig er det skønnede provenu fra pensionsafkastskatten opjusteret betydeligt siden decembervurderingen, mens indtægterne fra skatter og afgifter er nedjusteret som følge af en svækket konjunktursituation.

De højere forventede indtægter fra pensionsafkastskatten skal primært ses i lyset af højere forventede aktiekursstigninger i 2013 og lidt lavere forventede rentestigninger i gennem 2013 og 2014.

Provenuet fra pensionsafkastskatten varierer meget fra år til år og afhænger blandt andet af udviklingen i aktiekurser og renter, der er bestemmende for obligationskurserne samt afkastet på de afledte aktiver (derivater). Da udsvingene på de finansielle markeder generelt er store, og den samlede pensionsformue er betydelig, vil provenuskønnet for pensionsafkastskatten være behæftet med markant usikkerhed.[1]

Figur 3.1
Ændrede skøn for den offentlige saldo siden december

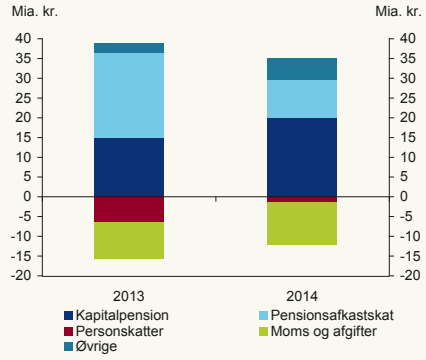

Kilde: Egne skøn.

Figur 3.2
Den offentlige saldo med og uden særlige midlertidige bidrag

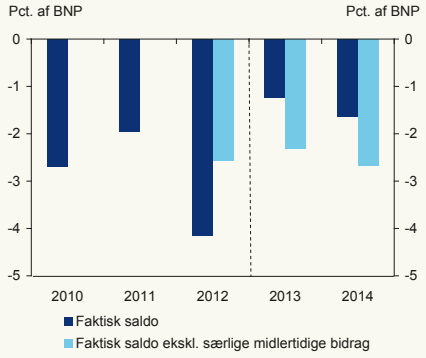

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Eksklusive indtægterne fra omlægningen af kapitalpensioner skønnes det offentlige underskud til 2,3 pct. af BNP i 2013 og 2,7 pct. af BNP i 2014, *jf. figur 3.2*.

De lavere offentlige underskud i 2013 og 2014 sammenlignet med 2012 skal således ses i sammenhæng med tilbagebetalingen af efterlønsbidrag i 2012 og de midlertidige indtægter fra omlægningen af kapitalpensionsordninger i 2013 og 2014.

Når der ses bort fra tilbagebetalingen af efterlønsbidrag i 2012 og de midlertidige indtægter i 2013-14 fra omlægningen af kapitalpensioner forventes det offentlige underskud at stige lidt i perioden 2011-14. Den forholdsvis svage konjunkturudvikling, en forventet normalisering af provenuet fra pensionsafkastskatten og faldende Nordsø-indtægter bidrager hertil, mens finanspolitikken bidrager til en strukturel forbedring af de offentlige finanser i perioden.

I opgørelsen af den strukturelle offentlige saldo korrigeres der for ekstraordinære og midlertidige forhold, herunder tilbagebetalingen af efterlønsbidrag i 2012 og de midlertidige indtægter forbundet med omlægningen af kapitalpensioner. Herudover korrigeres der for udsving i pensionsafkastskatten, konjunktursituationen og andre midlertidige forhold, som påvirker den faktiske offentlige saldo.

[1] Som tommelfingerregel medfører en generel stigning i renteniveauet på ½ pct.-point isoleret set et fald i provenuet fra pensionsafkastskatten på i størrelsesordenen 15 mia. kr.

Den strukturelle saldo skønnes at blive forbedret fra et underskud på 1,7 pct. af BNP i 2010 til et underskud på 0,2 pct. af BNP i 2013. Dermed efterlever Danmark stramningskravet i EU-henstillingen om at forbedre den strukturelle saldo med 1½ pct. af BNP i 2011-2013 samtidig med, at det faktiske underskud bringes under 3 pct. af BNP i 2013.

Forbedringen af den strukturelle saldo i perioden 2011-2013 afspejler blandt andet skatte- og afgiftsstigninger afledt af Forårspakke 2.0 og genopretningsaftalen samt en moderat vækst i det offentlige forbrug.

I 2014 skønnes et strukturelt underskud på 0,1 pct. af BNP. Det strukturelle underskud i 2014 er dermed inden for rammerne af budgetloven, der indebærer, at det årlige strukturelle offentlige underskud ikke må overstige ½ pct. af BNP fra 2014.

Realvæksten i det offentlige forbrug i 2013 er nedjusteret fra 1,6 pct. i december til nu 0,9 pct. Den lavere forbrugsvækst afspejler primært, at regeringen og KL i januar 2013 aftalte at hæve de kommunale anlægsinvesteringer med 2 mia. kr. i 2013 mod tilsvarende lavere serviceudgifter. Skønnet for det offentlige forbrug i 2014 er nedjusteret fra 0,8 pct. i december til 0,6 pct. Skønnet for realvæksten i det offentlige forbrug i 2014 skal ses i lyset af den aftalte afdæmpning af væksten i det offentlige forbrug og øvrige initiativer i *Aftaler om Vækstplan DK*.

Forudsætningerne om den offentlige forbrugsvækst er centrale for fastsættelsen af udgiftslofterne i perioden 2014-17, *jf. kapitel 1*. Regeringen forventer at fremsætte lovforslag om udgiftslofter for stat, kommuner og regioner med henblik på vedtagelse inden Folketinget går på sommerferie.

Som følge af aftalen med KL om øgede anlægsinvesteringer i 2013 og forøgelsen af de offentlige investeringer i 2014 i *Aftaler om Vækstplan DK* er realvæksten i de offentlige investeringer opjusteret i 2013 og 2014 sammenlignet med decembervurderingen. Realvæksten i de offentlige investeringer skønnes dermed til -7,4 pct. i 2013 og 1,2 pct. i 2014. Udviklingen i de offentlige investeringer i 2012-14 skal ses i sammenhæng med det ekstraordinært høje niveau i 2012 som følge af fremrykningerne i kickstarten.

Den økonomiske politik er tilrettelagt, så de offentlige finanser konsolideres i overensstemmelse med EU-henstillingen samtidig med, at væksten og beskæftigelsen understøttes. Bidraget til BNP-niveauet fra finanspolitik og øvrige økonomisk-politiske initiativer skønnes til 0,5 pct. af BNP i 2013 og til 0,3 pct. af BNP i 2014.

Ændring af faktisk offentlig saldo siden december

Danmarks Statistik har opgjort foreløbige tal for den offentlige saldo i 2012, der viser et underskud på 75,4 mia. kr. i 2012 svarende til 4,1 pct. af BNP. Underskuddet i 2012 var dermed ca. 3¾ mia. kr. større end skønnet i december, *jf. tabel 3.2.* Det lidt større underskud skyldes navnlig et mindre Nordsø-provenu, lavere indtægter fra punktafgifter og personskatter samt større nettorenteudgifter, mens lavere udgifter til subsidier og indkomstoverførsler trækker i modsat retning.

Tabel 3.2
Ændring af den offentlige saldo i 2012-2014 siden december

	2012	2013	2014
Mia. kr., årets priser			
Nordsø-indtægter	-1,0	-2,4	-1,3
Selskabsskatter (ekskl. Nordsø)	0,5	0,0	-0,3
Pensionsafkastskat	-0,6	21,5	9,7
Kapitalpension	0,0	15,0	20,0
Arbejdsmarkedsbidrag	0,0	-0,3	0,0
Personskatter mv.	-0,8	-6,3	-1,5
Moms	0,0	-4,4	-4,3
Registreringsafgift	-0,1	-2,0	-1,9
Øvrige skatter og afgifter	-1,4	-2,8	-4,5
Offentligt forbrug	-0,5	4,6	6,6
Offentlige investeringer	-0,1	-0,7	-2,6
Overførselsudgifter	1,0	1,9	3,1
Nettorenteudgifter og udbytter	-2,6	-1,9	-1,1
Subsidier	2,4	0,7	0,6
Andre udgifts- og indtægtsposter	-0,5	0,5	0,4
Ændring af den offentlige saldo, i alt	**-3,7**	**23,4**	**23,0**

Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal viser saldoforbedringer.

I forhold til decemberskønnet er det offentlige underskud nedjusteret med 23½ mia. kr. i 2013 og 23 mia. kr. i 2014, *jf. tabel 3.2*.

Nedjusteringen af underskuddene i 2013 og 2014 afspejler blandt andet en opjustering af de offentlige indtægter, *jf. figur 3.3*. Opjusteringen af de offentlige indtægter afspejler især større engangsindtægter fra omlægningen af kapitalpensionsordninger (15 mia. kr. i 2013 og 20 mia. kr. i 2014), en betydelig opjustering af provenuet fra pensionsafkastskatten (21½ mia. kr. i 2013 og ca. 9¾ mia. kr. i 2014), mens indtægterne fra blandt andet personskatter, moms, registreringsafgift og punktafgifter er nedjusteret i både 2013 og 2014 afledt af de svækkede konjunkturer.

På udgiftssiden afspejler justeringerne af skønnene primært aftalen mellem regeringen og KL fra januar 2013 om at hæve anlægsinvesteringerne med 2 mia. kr. i 2013 mod tilsvarende lavere serviceudgifter, resultatet af foråret overenskomster og virkningerne af *Aftaler om Vækstplan DK*, april 2013. På den baggrund er de offentlige forbrugsudgifter nedjusteret i både 2013 og 2014, mens de offentlige investeringer er opjusteret. De lavere overførselsudgifter i 2014 skal blandt andet ses i lyset af kontanthjælpsreformen.

Figur 3.3
Revision af udgifter og indtægter siden august, 2012-2014

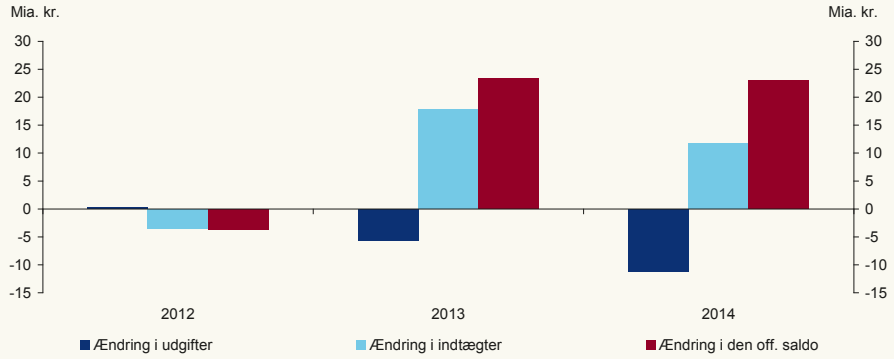

Ændringer i skønnene for den offentlige saldo i forhold til decembervurderingen er nærmere beskrevet i *boks 3.2*.

Boks 3.2

Revision af indtægts- og udgiftsskøn i 2013 og 2014 siden december

Nordsø-indtægterne er nedjusteret med 2,4 mia. kr. i 2013 og 1,3 mia. kr. i 2014. Nedjusteringerne skal i begge år primært ses i lyset af en lavere forventet oliepris målt i dollars samt en lavere forventet dollarkurs.

Selskabsskatterne (ekskl. Nordsø) er nedjusteret med knap ¼ mia. kr. i 2014 afledt af nedsættelsen af selskabsskattesatsen med ½ pct.-point i forbindelse med *Aftaler om Vækstplan DK* samt lavere forventet økonomisk aktivitet. Omvendt nedsættes en række afgifter på erhvervenes produktionsfaktorer som en del af *Aftaler om Vækstplan DK*, hvilket isoleret set reducerer virksomhedernes omkostninger og dermed umiddelbart medfører større indtjening og skattepligtigt overskud.

De højere forventede indtægter fra *pensionsafkastskatten* på 21½ mia. kr. i 2013 skal primært ses i lyset af højere forventede aktiekursstigninger og lidt lavere rentestigninger i gennem året. I 2014 skal opjusteringen på 9¾ mia. kr. primært ses i sammenhæng med lavere forventede rentestigninger gennem året.

Arbejdsmarkedsbidraget er nedjusteret med ¼ mia. kr. i 2013 afledt af lavere lønsum og beskæftigelse.

Personskatter mv. er nedjusteret med ca. 6¼ mia. kr. i 2013 og ca. 1½ mia. kr. i 2014. De lavere indtægter i 2013 og 2014 afspejler blandt andet, at Boligjobordningen genindføres og udvides til også at omfatte fritidshuse. Det indebærer et umiddelbart mindreprovenu på personskatterne på 2½ mia. kr. i 2013 og 2014. En lavere lønsum bidrager yderligere til nedjusteringen af personskatterne i 2013. Derudover er kapitalskatterne (afgift af dødsboer og gaver) nedjusteret i 2013 og opjusteret i 2014.

Momsindtægterne er nedjusteret med 4¼-4½ mia. kr. i 2013 og 2014 primært afledt af et lavere nominelt privatforbrug og lavere offentligt varekøb. Forhøjelsen af momsfradragsretten for hotelovernatninger reducerer momsindtægterne med knap ¼ mia. kr. fra 2014.

Nedjusteringen af provenuet fra *registreringsafgiften* på ca. 2 mia. kr. i 2013 og 2014 skal ses i sammenhæng med en nedjustering af det forventede bilkøb og en lavere gennemsnitafgift pr. bil.

Øvrige skatter og afgifter er nedjusteret med ca. 2¾ mia. kr. i 2013 og 4½ mia. kr. i 2014. De forventede indtægter fra salg af CO_2-kvoter er nedjusteret med ½ mia. kr. i både 2013 og 2014 som følge af en lavere CO_2-kvotepris. Dertil kommer en nedjustering af punktafgifterne afledt af et lavere privat forbrug. I *Aftaler om Vækstplan DK*, april 2013, lempes energiafgifterne, herunder i form af afskaffelse af CO_2-afgiften på el for erhvervene med godt 1 mia. kr. Derudover afskaffes sodavandsafgiften med virkning fra 2014, mens ølafgiften nedsættes pr. 1. juli 2013. Grænsehandelspakken skønnes isoleret set at indebære et umiddelbart mindreprovenu på ca. ¼ mia. kr. i 2013 og knap 1 mia. kr. i 2014.

Boks 3.2 (fortsat)
Revision af udgifts- og indtægtsskøn i 2013 og 2014 siden december

Det *offentlige forbrug* er nedjusteret med 4½ mia. kr. i 2013 og 6½ mia. kr. i 2014 i forhold til decembervurderingen. Nedjusteringen af det offentlige forbrug afspejler resultatet af forårets overenskomstforhandlinger, aftalen med KL fra januar 2013 samt *Aftaler om Vækstplan DK*. De offentlige overenskomster afspejler lavere lønstigninger i 2013 og 2014 end skønnet i decembervurderingen, hvilket reducerer det offentlige forbrug med 2 mia. kr. i 2013 og 3 mia. kr. i 2014. Aftalen med KL om at kommunerne kan veksle serviceudgifter til anlægsudgifter i 2013 reducerer det offentlige forbrug med godt 2 mia. kr. Med *Aftaler om Vækstplan DK*, april 2013 er aftalepartnerne enige om, at det lavere serviceniveau i kommunerne videreføres til 2014. *Aftaler om Vækstplan DK* indebærer yderligere en afdæmpning af væksten i det offentlige forbrug, hvilket reducerer det offentlige forbrug med ca. 2 mia. kr. i forhold til decembervurderingen. Kontanthjælpsreformen og en række øvrige initiativer i *Aftaler om Vækstplan DK*, april 2013 øger det offentlige forbrug med knap 1 mia. kr. i 2014.

De *offentlige investeringer* er opjusteret med ¾ mia. kr. i 2013 og 2½ mia. kr. i 2014. I 2013 skal justeringen navnlig ses i sammenhæng med aftalen med KL om, at kommunerne kan veksle serviceudgifter til anlægsudgifter i 2013, hvilket øger de offentlige investeringer med 2½ mia. kr. Det modvirkes delvist af, at investeringerne på vejområdet er nedjusteret med 1¾ mia. kr. i 2013. I 2014 er de offentlige investeringer opjusteret med 2½ mia. kr. i lyset af *Aftaler om Vækstplan DK*. Aftaleparterne er enige om, at den øgede investeringsramme i 2014 prioriteres til kommunerne.

Overførselsudgifterne er nedjusteret med henholdsvis 2 mia. kr. i 2013 og 3 mia. kr. i 2014. Udgifterne til dagpenge er nedjusteret med 1¾ mia. kr. i 2013 og 3 mia. kr. i 2014 afledt af en nedjustering i antallet af dagpengemodtagere. Kontanthjælpsreformen reducerer desuden overførselsudgifterne med ca. 1½ mia. kr. i 2014. Hertil kommer nedjusteringer af udgifterne til efterløn og førtidspension. SU-udgifterne er opjusteret med ca. ¼ mia. kr. i 2013 og 1 mia. kr. i 2014, hvilket blandt andet skal ses i lyset af *Reform af SU-systemet* og *Reform af kontanthjælpssystemet*, der øger antallet af studerende i 2014 og EU-dommen, der giver flere udenlandske studerende ret til SU. Herudover er udgifterne til boligstøtte opjusteret med ¼ mia. kr. i 2013 og ½ mia. kr. i 2014, hvilket blandt andet skal ses i sammenhæng med et lavere indkomstniveau.

Subsidierne er nedjusteret med ½-¾ mia. kr. i 2013 og 2014. Nedjusteringen skal primært ses i lyset af lavere udgifter til fleksjob.

De *øvrige udgifts- og indtægtsposter* er nedjusteret med ca. ½ mia. kr. i 2013 og 2014. I 2013 viser Danmarks Statistiks opgørelse af de offentlige budgetter lavere udgifter til kapitaloverførsler til virksomhederne samt højere offentlige driftsindtægter. I modsat retning trækker, at BNI og moms-bidragene til EU er opjusteret med 1¼ mia. kr. i 2013 afledt af EU's ændringsbudget.

Udviklingen i udgifts- og skattetryk, 2007-2014

Det samlede udgiftstryk er opgjort til ca. 58¼ pct. af BNP i 2012, *jf. tabel 3.3*. De offentlige udgifter i 2012 er påvirket af tilbagebetalingen af efterlønsbidrag, der isoleret set øger de øvrige offentlige udgifter svarende til godt 1½ pct. af BNP. Udgiftstrykket skønnes til ca. 56¾ pct. af BNP i 2013 og ca. 56 pct. af BNP i 2014.

Tabel 3.3
Udgifts- og skattetryk, 2007-2014

Pct. af BNP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Forbrug	26,0	26,5	29,8	28,9	28,4	28,6	28,6	28,3
Overførselsudgifter	15,2	15,0	17,0	17,2	17,4	17,7	18,0	17,8
Investeringer	1,9	1,9	2,1	2,1	2,2	2,4	2,2	2,2
Renteudgifter	2,0	1,8	2,2	2,1	2,1	2,0	1,9	1,7
Øvrige udgifter	4,9	5,4	5,7	5,8	6,2	7,6	6,1	5,9
Udgiftstryk[1)]	**50,0**	**50,6**	**56,8**	**56,3**	**56,3**	**58,3**	**56,8**	**55,9**
Personskatter mv.[2)]	21,5	21,3	22,3	20,4	20,5	20,7	22,4	22,5
Arbejdsmarkedsbidrag	4,5	4,6	4,8	4,6	4,5	4,5	4,5	4,5
Pensionsafkastskat	0,3	0,5	0,5	2,1	2,1	2,3	2,3	1,4
Selskabsskatter	3,8	3,3	2,3	2,8	2,8	3,0	3,0	3,0
Moms	10,4	10,1	10,2	9,8	9,9	10,0	9,9	9,9
Øvrige indirekte skatter	7,6	7,2	6,8	7,0	7,1	6,9	6,9	6,8
Øvrige skatter[3)]	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9
Skattetryk	**49,1**	**47,9**	**47,9**	**47,6**	**47,9**	**48,4**	**49,9**	**48,9**
Renteindtægter	1,6	1,7	1,9	1,6	1,6	1,5	1,6	1,4
Øvrige indtægter	4,4	4,5	4,4	4,5	5,0	4,4	4,2	4,1
Told mv. til EU[4)]	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Indtægtstryk[1)]	54,8	53,9	54,1	53,6	54,4	54,2	55,5	54,2

1) Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Danmarks Statistik henfører fx indtægter fra salg af varer og tjenester, der indgår i det offentlige forbrug, til indtægterne, mens det samlede offentlige forbrug indgår på udgiftssiden i tabellen. På den baggrund afviger udgifts- og indtægtstrykket definitorisk fra opgjorte tryk, der er baseret på Danmarks Statistiks opgørelser.
2) Personskatter mv. omfatter kildeskatter, vægtafgift fra husholdninger, bo- og gaveafgift samt andre personlige skatter.
3) Bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag, efterlønsbidrag mv.).
4) Ifølge nationalregnskabsprincipperne kategoriseres disse indtægter som skatter og indgår derfor i skattetrykket, men da indtægterne tilfalder EU, indgår de ikke i indtægtstrykket.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Når der ses bort fra virkningen af tilbagebetalingen af efterlønsbidrag i 2012 skønnes det offentlige udgiftstryk dermed at være omtrent uændret fra 2012 til 2013, mens udgiftstrykket reduceres med knap 1 pct. af BNP fra 2013 til 2014.

Fra 2012 til 2014 ventes det offentlige forbrugstryk reduceret fra 28,6 pct. af BNP til 28,3 pct. af BNP. Det skal primært ses i lyset af en moderat udvikling i de nominelle offentlige forbrugsudgifter, herunder som følge af en moderat lønstigningstakt i lyset af de offentlige overenskomster og virkningen af *Aftaler om* V*ækstplan DK*.

Reduktionen i udgiftstrykket fra 2012 til 2014 afspejler desuden, at de offentlige investeringers andel af BNP falder fra 2,4 pct. af BNP i 2012 til 2,2 pct. af BNP i 2014. Det skal ses i sammenhæng med, at de offentlige investeringer var ekstraordinært høje i 2012 som følge af fremrykninger af offentlige investeringer i medfør af kickstarten. De offentlige investeringer skønnes også i 2013 og 2014 at udgøre en større andel af BNP end gennemsnittet for perioden 1990-2011, som er på 1,8 pct. af BNP.

De offentlige renteudgifter skønnes at blive reduceret fra 2,0 pct. af BNP i 2012 til 1,7 pct. af BNP i 2014. Udviklingen i de offentlige renteudgifter skal blandt andet ses i sammenhæng med det lave renteniveau, der både reducerer rentebetalingerne i forbindelse med optagelse af ny gæld og refinansiering af den eksisterende gæld.

De øvrige udgiftsposter ventes reduceret med 0,2 pct. af BNP fra 2013 til 2014. Det skal primært ses i sammenhæng med en reduktion i moms- og BNI-bidragene til EU på 1½ mia. kr. fra 2013 til 2014.

Skattetrykket er opgjort til 48,4 pct. af BNP i 2012 og skønnes til 49,9 pct. af BNP i 2013 og 48,9 pct. af BNP i 2014. De midlertidige indtægter fra omlægningen af kapitalpensioner bidrager isoleret set til at øge personskatterne (og dermed skattestrykket) med ca. 1,1 pct. af BNP i 2013 og 2014.

Stigningen i skattetrykket fra 2012 til 2013 skal desuden ses i sammenhæng med indfasningen af finansieringselementerne i *Forårspakke 2.0* og skattestigninger i medfør af genopretningsaftalen og finansloven for 2012.

Fra 2013 til 2014 reduceres skattetrykket med ca. 1 pct. af BNP. Det lavere skattetryk i 2014 skal navnlig ses i lyset af en reduktion af provenuet af pensionsafkastskatten fra 2013 til 2014 som følge af en gradvis normalisering af renterne. Skattetrykket i 2014 er desuden påvirket af den gradvise nedsættelse af selskabsskattesatsen og afgiftsnedsættelser mv. i medfør af *Aftaler om Vækstplan DK*.

Udviklingen i skattetrykket er generelt ikke et velegnet mål for den økonomiske politiks bidrag til ændringer i skattebelastningen. Provenuvirkninger af diskretionært besluttede ændringer i skatte- og afgiftsregler giver et mere retvisende billede. Det skyldes først og fremmest, at konjunkturudviklingen samt udsving i oliepriser, aktiekurser og renter mv. ofte vil medføre, at væksten i beskatningsgrundlaget for en række skatter og afgifter afviger fra væksten i BNP.

Det kan medføre betydelige udsving i skattetrykket fra år til år, selvom skattebelastningen er uændret. Dette gælder ikke mindst pensionsafkastskatten og beskatningen af Nordsø-aktiviteterne, men f.eks. også registreringsafgift, moms og tinglysningsafgift.

Indtægterne fra pensionsafkastskatten skønnes f.eks. reduceret fra ca. 2,3 pct. af BNP i 2013 til 1,4 pct. af BNP i 2014, mens de i perioden 2006-2009 udgjorde i omegnen af ¼ til ¾ pct. af BNP.

3.2 Offentligt forbrug, beskæftigelse og investeringer

Det offentlige forbrug

Danmarks Statistik har opgjort realvæksten i det offentlige forbrug til 0,2 pct. i 2012*, jf. tabel 3.4.* Den afdæmpede vækst i det offentlige forbrug i 2012 skal blandt andet ses i lyset af, at de kommunale og regionale regnskaber afspejler lavere service- og nettodriftsudgifter end budgetteret i 2012.

Tabel 3.4
Realvækst i det offentlige forbrug, 2008-2014

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Realvækst, pct.							
Stat[1)]	0,5	1,7	-0,7	1,1	0,8	-	-
Kommuner	2,3	2,5	1,5	-3,1	-0,7	-	-
Regioner	3,0	1,9	-0,8	-1,2	1,2	-	-
I alt	**1,9**	**2,1**	**0,4**	**-1,5**	**0,2**	**0,9**	**0,6**

Anm.: Danmarks Statistik korrigerer ikke for den flytning af opgaver, der løbende finder sted mellem de offentlige delsektorer. Vækstraterne for 2009 og 2010 er påvirket af omlægningen til et enstrenget beskæftigelsessystem pr. 1/8 2009, der indebar flytning af opgaver fra staten til kommunerne. Opgørelsen for 2012 er baseret på foreløbige regnskabsoplysninger.
1) Omfatter endvidere A-kasser mv.
Kilde: Danmarks Statistik samt egne skøn.

Gennem 2012 har udviklingen i det offentlige forbrug igen været stigende efter et realt fald i forbrugsudgifterne siden midten af 2010, *jf. figur 3.4*. Væksten i staten skal navnlig ses i lyset af en stigning i udgifterne på undervisningsområdet blandt andet som følge af de seneste års store optag på de videregående uddannelser.

Med *Aftaler om Vækstplan DK* er der lagt op til en balanceret vækst i det offentlige forbrug de kommende år.

Figur 3.4
Det offentlige forbrug ifølge nationalregnskabet, 2001-2014

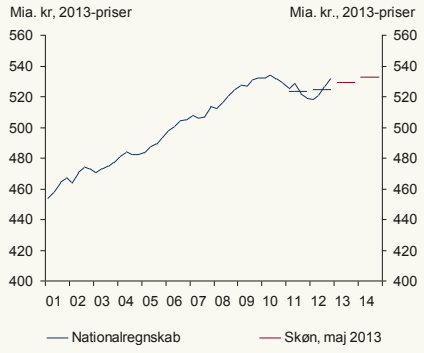

Figur 3.5
Nominelle revisioner i det offentlige forbrug siden december

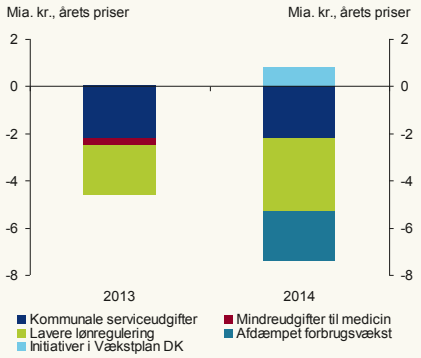

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af det offentlige forbrug, som er baseret på næsten endelige statsregnskabstal og foreløbige regnskabstal i kommuner og regioner, afspejler offentlige forbrugsudgifter for 520 mia. kr. i 2012, *jf. tabel 3.5*. Det er omtrent på linje med skønnet i decembervurderingen.

Tabel 3.5
Skøn for det offentlige forbrug, 2012-2014

	2012	2013	2014
Niveau, mia. kr., årets priser			
Decembervurdering	519,6	534,1	545,9
Majvurdering	**520,1**	**529,5**	**539,3**
Ændring siden december, mia. kr.	0,5	-4,6	-6,6
Realvækst, pct.			
Decembervurdering	0,3	1,6	0,8
Majvurdering	**0,2**	**0,9**	**0,6**
Ændring siden december, pct.-point	-0,1	-0,7	-0,2

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Skønnet for det offentlige forbrug i 2013 tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks budgetstatistik, der afspejler et offentligt forbrug på 531,9 mia. kr. i 2013. Budgetstatistikken er baseret på finansloven for 2013, kommune- og regionsbudgetterne for 2013 samt regeringens aftale med kommunerne om at øge de kommunale anlægsinvesteringer med 2 mia. kr. i 2013 mod

en tilsvarende reduktion af serviceudgifter. Det medfører højere offentlige investeringsudgifter og lavere udgifter til offentlig forbrug end i budgetterne for 2013.

Skønnet for det offentlige forbrug i 2013 afspejler derudover en lavere regulering af de offentlige lønudgifter med ca. 2 mia. kr. på baggrund af de indgåede offentlige overenskomstaftaler i 2013. I decembervurderingen var den offentlige lønudvikling baseret på beregningstekniske forudsætninger, idet overenskomsterne fra foråret 2011 kun dækkede perioden frem til og med 1. kvartal af 2013. Endvidere er skønnet for det offentlige forbrug nedjusteret med ¼ mia. kr. som følge af et forventet mindreforbrug af regionale udgifter til medicintilskud. Samlet set er det offentlige forbrug i 2013 således nedjusteret med 4½ mia. kr. målt i forhold til decembervurderingen, *jf. figur 3.5*.

Med afsæt i de lavere nominelle forbrugsudgifter i 2013 og en mindre oprevision af forbrugsniveauet i 2012 er skønnet for realvæksten i det offentlige forbrug i 2013 nedjusteret fra 1,6 pct. i december til aktuelt 0,9 pct.

I 2014 skønnes de offentlige forbrugsudgifter at udgøre omkring 539¼ mia. kr. og afspejler dermed en nedjustering på 6½ mia. kr. i forhold til december. Nedjusteringen afspejler primært indarbejdelse af *Aftaler om Vækstplan DK*, herunder:

- Fastholdelse af niveauet for de kommunale serviceudgifter fra 2013 til 2014.
- Afdæmpning af den reale forbrugsvækst i 2014
- Øvrige initiativer i *Aftaler om Vækstplan DK,* som påvirker det offentlige forbrug, herunder primært kontanthjælpsreformen, hvor der særligt på kort sigt afsættes ekstra midler til styrkelse af den målrettede aktive indsats.

De øvrige initiativer i *Aftaler om Vækstplan DK* indebærer, at væksten i det offentlige forbrug øges fra den afdæmpede realvækst på 0,4 pct., som indgår i *Aftale om en vækstplan*, til en realvækst til 0,6 pct. Forøgelsen af forbrugsvæksten er fuldt finansieret.

Hertil kommer indarbejdelse af reviderede skøn for den offentlige lønudvikling på baggrund af de indgåede overenskomstaftaler, som indebærer en nominel nedjustering af det offentlige forbrug i omegnen af 3 mia. kr. sammenlignet med december.

Den offentlige beskæftigelse

Ifølge nationalregnskabet voksede den offentlige beskæftigelse med 36.000 personer fra 3. kvartal 2008 til et historisk højt niveau på 850.000 personer (ekskl. orlov) i 2. kvartal 2010*, jf. figur 3.6.* Stigningen afspejlede blandt andet store budgetoverskridelser i kommunerne og regionerne i 2009. Fra det historisk høje niveau i 2. kvartal 2010 og frem til 4. kvartal 2012 er den offentlige beskæftigelse faldet med ca. 24.000 personer. Reduktionen afspejler en tilpasning til et historisk set mere normalt niveau for den offentlige beskæftigelse.

Figur 3.6
Offentlig beskæftigelse, 2002-2012

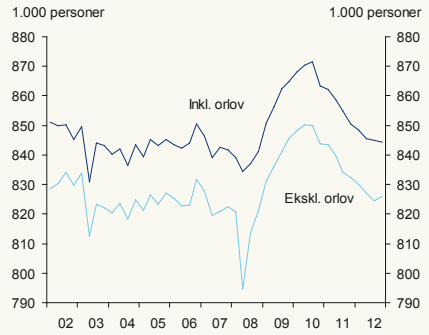

Figur 3.7
Offentlig lønmodtagerbeskæftigelse, 1. kv. 2008-1. kv. 2013

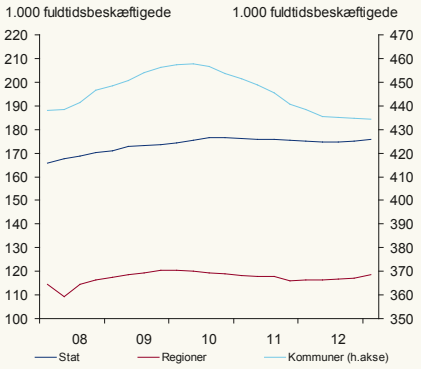

Anm.: Der er korrigeret for sæsonudsving. Faldet i 2008 for beskæftigede ekskl. orlov i figur 3.1 skyldes strejkerne i foråret 2008. Tallene for den offentlige beskæftigelse i figur 3.1 følger nationalregnskabet opgørelse, mens figur 3.2 er baseret på beskæftigelsesstatistikken for lønmodtagere.
Kilde: Danmarks Statistik.

Nationalregnskabet afspejler en svag stigning i 4. kvartal 2012, hvilket underbygges af de øvrige beskæftigelsesstatistikker. Stigningen i den offentlige beskæftigelse er fortsat ind i 1. kvartal 2013 ifølge de første foreløbige tal fra beskæftigelsesstatistikken for lønmodtagere, *jf. figur 3.7*.

Ifølge beskæftigelsesstatistikken for lønmodtagere steg beskæftigelsen i både staten, kommunerne og regionerne fra 2008 til 2010*, jf. figur 3.7*. Faldet i de seneste to år kan henføres til kommuner og regioner, mens fuldtidsbeskæftigelsen har været omtrent uændret i staten. Den uændrede beskæftigelse i staten skal blandt andet ses i sammenhæng med en stigning på uddannelsesområdet, mens beskæftigelsen er faldet på andre områder.

Faldet i den offentlige beskæftigelse ifølge nationalregnskabet er foreløbigt opgjort til 10.600 personer på helårsbasis fra 2011 til 2012*, jf. tabel 3.6*.

Tabel 3.6
Den offentlige beskæftigelse (nationalregnskabet), 2012-2014

	2012		2013		2014	
	Dec.	Maj	Dec.	Maj	Dec.	Maj
Antal i 1.000 personer						
Offentlig beskæftigelse, ændring	-7,0	-10,6	5,0	3,0	2,0	2,0
Offentlig beskæftigelse, niveau	830,4	826,8	835,4	829,8	837,4	831,8

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

I 2013 skønnes den offentlige beskæftigelse at stige med 3.000 personer i lyset af en forventet realvækst i det offentlige forbrug på 0,9 pct. Skønnet for stigningen i den offentlige beskæftigelse i 2013 er ligesom den forudsatte offentlige forbrugsvækst nedjusteret i forhold til decembervurderingen.

På baggrund af en forudsat vækst i det offentlige forbrug på 0,6 pct. i 2014 skønnes en stigning i den offentlige beskæftigelse på 2.000 personer i 2014.

Ifølge den offentlige beskæftigelsesstatistik steg den offentlige beskæftigelse med 46.000 fuldtidsbeskæftigede fra 2007 til 2010, hvilket primært henføres til de borgernære serviceområder. Specielt på social-, sundheds- og undervisningsområdet var der en kraftig stigning på henholdsvis 18.000, 12.000 og 9.000 fuldtidsbeskæftigede i den pågældende periode, *jf. tabel 3.7*.

Det er også disse områder, der tegner sig for de største fald fra 2010 til 2012, hvor den offentlige beskæftigelse samlet set er reduceret med 26.000 fuldtidsbeskæftigede ifølge den offentlige beskæftigelsesstatistik. Set over hele perioden fra 2007 til 2012 er beskæftigelsen samlet steget inden for de borgernære serviceområder med udtagelse af socialområdet, der har haft en uændret beskæftigelse. Samtidig har der været en stigning i antallet af fuldtidsbeskæftigede indenfor generelle offentlige tjenester, hvilket primært kan henføres til en stigning inden for grundforskning.

Tabel 3.7
Offentlig beskæftigelse ifølge den offentlige beskæftigelsesstatistik, 2007-2012

	Niveau			Ændring		
1.000 fuldtidsbeskæftigede	**2007**	**2010**	**2012**	**2007-2010**	**2010-2012**	**2007-2012**
Generelle offentlige tjenester	54,5	60,2	62,2	5,6	2,1	7,7
- heraf grundforskning	*11,9*	*16,6*	*17,4*	*4,7*	*0,8*	*5,6*
Forsvar	25,6	26,6	25,2	0,9	-1,3	-0,4
Offentlig orden og sikkerhed	24,5	25,2	25,5	0,7	0,3	1,0
Sundhedsvæsen	165,8	178,0	174,8	12,2	-3,2	9,0
Fritid, kultur og religion	23,6	24,3	23,3	0,7	-1,0	-0,3
Undervisning	155,0	164,3	160,8	9,3	-3,4	5,8
Social beskyttelse	245,7	263,6	245,6	17,9	-18,0	-0,1
Øvrige[1)]	35,0	33,5	32,8	-1,5	-0,7	-2,2
Offentlig fuldtidsbeskæftigede i alt	**729,7**	**775,5**	**749,8**	**45,8**	**-25,7**	**20,1**

1) Herunder økonomiske anliggender, miljøbeskyttelse, samt boliger og offentlige faciliteter.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Offentlige investeringer

Danmarks Statistik har foreløbigt opgjort de offentlige investeringer til 43,4 mia. kr. i 2012, hvilket indebærer en realvækst på 7,5 pct. fra 2011 til 2012. Det er omtrent på linje med decemberskønnet. De offentlige investeringsudgifter er dermed øget til 2,4 pct. af BNP, *jf. figur 3.8*. Det er det højeste niveau i 30 år (siden 1981) og skal især ses i lyset af fremrykningen i medfør af kickstarten.

Figur 3.8
Offentlige investeringer, pct. af BNP, 1980-2014

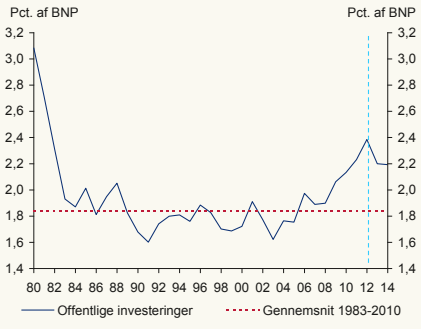

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Figur 3.9
Offentlige investeringer, 2013-priser, 1990-2014

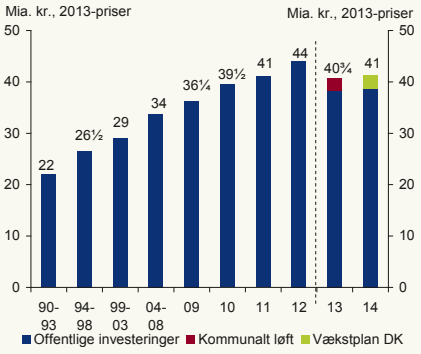

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Siden december er der indgået en aftale med kommunerne om at øge anlægsinvesteringerne med 2 mia. kr. i 2013 inden for en uændret økonomisk ramme, dvs. en tilsvarende reduktion af serviceudgifterne. I nationalregnskabet opgøres de offentlige investeringer i markedspriser, dvs. inklusive moms. De højere kommunale anlægsinvesteringer afspejler derfor en stigning i de offentlige investeringer med ca. 2½ mia. kr.

Samtidigt afspejler udgiftsopfølgningen på statens område et mindreforbrug på vejprojekter, når der sammenlignes med finansloven for 2013. Det skønnes at reducere de offentlige investeringer med i omegnen af 1¾ mia. kr. i 2013.

Samlet set skønnes derfor en opjustering af de offentlige investeringsudgifter med ¾ mia. kr. i 2013 målt i forhold til december. Det indebærer et forventet offentligt investeringsniveau på 40¾ mia. kr. i 2013, *jf. figur 3.9*.

Fra det historisk høje niveau i 2012 skønnes et realt fald i de offentlige investeringer på 7,4 pct. i 2013, hvilket er et lidt mindre fald end skønnet i decembervurderingen. Justeringen af investeringsvæksten i 2013 skal ses i lyset af det højere nominelle niveau for investeringsudgifterne i 2013 og en lavere forudsat prisvækst på offentlige investeringer.

Med *Aftaler om Vækstplan DK* er de offentlige investeringer øget med 2½ mia. kr. i 2014 i forhold til decemberskønnet. De højere investeringsudgifter i 2014 prioriteres primært til kommunale investeringer, men også investeringer i kystbeskyttelse for 100 mio. kr. i 2014 og 2015. På den baggrund er de offentlige investeringer forudsat til 41¾ mia. kr. i 2014.

Med opjusteringen af de offentlige investeringer i både 2013 og 2014 skønnes investeringerne at udgøre omkring 2,2 pct. af BNP i begge år, *jf. også figur 3.8*. Det er højere end i hvert enkelt år i perioden 1983-2010 og væsentligt højere end det gennemsnitlige investeringsniveau for hele perioden på 1,8 pct. af BNP.

Udover øgede offentlige investeringer indeholder *Aftaler om Vækstplan DK* tillige en række initiativer, der øger investeringerne i almene boliger og offentlige selskaber, som i nationalregnskabet indgår i de private investeringer:

- Forøgelse af Landsbyggefondens renoveringsramme med 4 mia. kr. i 2013. Det skønnes at øge renoveringsaktiviteten med 0,4 mia. kr. i 2013 og 1,2 mia. kr. årligt i perioden 2014-2016.
- Fremrykning af aktiviteter i Femern-Bælt projektet på godt 1 mia. kr. fra 2015-2016 til 2013-2014.

Det kommer oveni regeringens initiativer i løbet af 2011 og 2012, der ligeledes øger investeringerne i almene boliger samt i offentlige virksomheder og selskaber:

- Fremrykning og forøgelse af Landsbyggefondens renoveringsramme med boligaftalerne fra november 2011 og maj 2012.
- Reduktion af det kommunale grundkapitalindskud til almene boliger fra 14 til 10 pct. i 2013 i kommuneaftalen for 2013.

- Energiaftalen fra marts 2012, som vurderes at indebære væsentlige offentlige og private investeringer i vedvarende energi og energieffektive løsninger frem mod 2020.
- Kommunale investeringer i klimatilpasning afledt af kommuneaftalen for 2013.

Især renovering af almene boliger vurderes at bidrage betydeligt til investeringsaktiviteten i 2013 og 2014, *jf. figur 3.10*. Dertil kommer en forventet vækst i baneinvesteringerne frem til 2014, der er afledt af en udskiftning af signalerne samt en ny bane fra København til Ringsted, et fortsat højt niveau for investeringerne Metro Cityringen samt tiltagende investeringsaktivitet i Femern-Bæltforbindelsen, *jf. figur 3.11*.

Figur 3.10
Forventet renoveringsaktivitet i almene boliger, 2010-2016

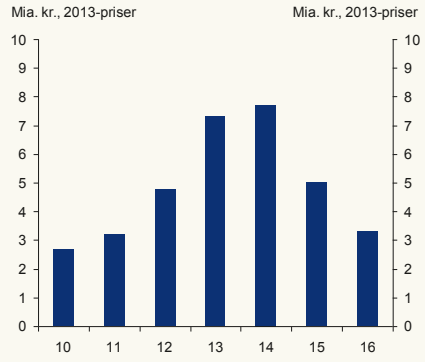

Kilde: Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Figur 3.11
Investeringer i baner, Metro Cityringen og Femern-Bæltforbindelsen, 2009-2020

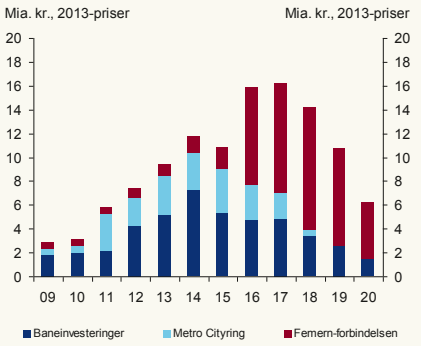

Kilde: Transportministeriet.

3.3 Finanspolitikkens aktivitetsvirkning

Den økonomiske politik i 2012-14 afspejler hensynet til at understøtte vækst og beskæftigelse samtidig med, at troværdigheden om finanspolitikken fastholdes, og de offentlige finanser konsolideres i overensstemmelse med kravene i EU-henstillingen og budgetloven.

Den samlede finanspolitik og øvrige økonomisk-politiske initiativer fra og med 2012 skønnes at øge BNP-*niveauet* med ca. 0,5 pct. af BNP i 2013, *jf. tabel 3.8*.

Tabel 3.8
Aktivitetsvirkning af finanspolitikken og øvrige økonomisk-politiske initiativer fra og med 2012

Pct. af BNP	2012	2013	2014
BNP-niveau			
Finanspolitik og øvrige initiativer fra og med 2012	*0,2*	0,5	0,3
- heraf flerårig finanseffekt	*0,0*	*-0,2*	*-0,2*
- heraf investeringsvindue	*0,1*	*0,3*	*0,0*
- heraf øvrige investeringer i kickstart og andre initiativer	*0,2*	*0,4*	*0,6*
Vækstbidrag			
Finanspolitik og øvrige initiativer (vækstbidrag)	0,2	0,3	-0,2
- heraf et-årig finanseffekt	*0,0*	*-0,3*	*0,1*

Anm.: Øvrige investeringer dækker over investeringer som følge af energiaftalen, boligaftalen, investeringer i Lands-byggefonden, klimainvesteringer på spildevandsområdet (jf. aftalen om kommunernes økonomi for 2013). Heri er også indeholdt øvrige investeringer i forlængelse af aftalerne om Vækstplan DK. Hertil kommer et merbidrag fra boligjobordningen, som ligger udover den direkte provenuvirkning af ordningen, som indgår i finanseffektberegningen. Se *Væksplan DK - Teknisk baggrundsrapport* for om beregningsforudsætningerne for aktivitetsvirkninger af boligjobordningen..
Kilde: Egne beregninger.

Udover finanseffekten i mere snæver forstand er der i det samlede skøn for aktivitetsvirkningen indregnet, at investeringsvinduet i skatteaftalen, investeringer i almene boligselskaber mv. afledt af initiativerne i kickstarten og en række øvrige initiativer vurderes at øge BNP-niveauet i 2013, *jf. også Økonomisk Redegørelse*, maj 2013. Disse effekter følger af politiske beslutninger, men indgår ikke i finanseffekten.

Finanspolitikken og øvrige økonomisk-politiske tiltag siden 2012 skønnes samlet set at øge BNP-niveauet med 0,3 pct. i 2014, hvilket kan henføres til et positivt bidrag fra øvrige investeringer på 0,6 pct., mens den flerårige finanseffekt giver et negativt bidrag på -0,2 pct. af BNP. Finanspolitikken for 2014 fastlægges endeligt i forbindelse med aftaler om kommuner og regionernes økonomi for 2014, finanslovsforslaget i august 2013 og en efterfølgende finanslovsaftale mv.

Vækstbidraget fra finanspolitikken og de øvrige økonomisk-politiske initiativer fra og med 2012 set under ét skønnes at understøtte BNP-*væksten* med ca. 0,3 pct. i 2013 og -0,2 pct. i 2014. Heri indgår bidrag fra den etårige finanseffekt på -0,3 pct. af BNP i 2013 og 0,1 pct. i 2014.

Den ét-årige finanseffekt måler finanspolitikkens umiddelbare virkning på den økonomiske aktivitet. En positiv finanseffekt indikerer, at finanspolitikken medvirker til at øge den økonomiske aktivitet, mens en negativ finanseffekt angiver en finanspolitisk afdæmpning af økonomien.

Den etårige finanseffekt er opgjort til 0,0 pct. af BNP i 2012, *jf. tabel 3.9*. Den omtrent neutrale finanspolitik i 2012 skal ses i sammenhæng med fremrykninger af offentlige investeringer i kickstarten og aktivitetsvirkningerne af tilbagebetalingen af efterlønsbidrag. I modsat retning trækker, at skatte- og afgiftsstigninger i medfør af genopretningsaftalen og finansloven for 2012 dæmper den økonomiske aktivitet, samt at den offentlige beskæftigelse faldt med ca. 10.500 personer i 2012*, jf. afsnittet om den offentlige beskæftigelse*.

Tabel 3.9
Ét-årig finanseffekt, 2007-2014

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aktivitetsvirkning, pct. af BNP								
Udgifter i alt	0,1	0,1	1,1	0,2	-0,4	-0,1	0,0	0,1
Indtægter i alt	0,0	0,0	0,2	0,3	-0,1	0,1[1)]	-0,3[1)]	0,0
Finanseffekt, i alt	**0,1**	**0,1**	**1,2**	**0,5**	**-0,5**	**0,0[1)]**	**-0,3[1)]**	**0,1**
SP-udbetalinger			0,3	0,0	-0,2	-	-	-

Anm.: Finanseffekten (inkl. flerårige virkninger) er beregnet på nye nulpunkter i lyset af nedjusteringen af produktivitetsvæksten til 1¼ pct. om året i det mellemfristede forløb i Vækstplan DK. De ændrede nulpunkter bidrager isoleret set til en opjustering af finanseffekten på 0,04 pct. af BNP i hvert år.
1) Inkl. udbetaling af efterlønsbidrag i 2012 og bortfaldet af efterlønsudbetalingerne i 2013.
Kilde: Egne beregninger.

Finanseffekten er beregnet med udgangspunkt i reviderede nulpunkter i lyset af nedjusteringen af den underliggende produktivitetsvækst fra 1½ pct. til 1¼ pct. i forbindelse med 2020-fremskrivningen bag udspillet til *Vækstplan DK*. De nye nulpunkter bidrager til en teknisk betinget forøgelse af finanseffekten med ca. 0,04 pct. i hvert år.

Den skønnede etårige finanseffekt på -0,3 pct. af BNP i 2013 afspejler i overvejende grad bortfaldet af tilbagebetalingerne af efterlønsbidrag fra 2012. Derudover er finanseffekten omtrent neutral for aktiviteten i 2013, hvilket blandt andet afspejler et vækstbidrag fra højere offentlig beskæftigelse og investeringer i banenettet, som modsvares af et aktivitetsdæmpende bidrag fra en reduktion i de offentlige investeringer fra et historisk højt niveau i 2012.

Finanseffekten i 2013 indregner blandt andet konsekvenserne af kommunernes og regionernes budgetter korrigeret for aftalen med KL om at veksle 2 mia. kr. fra serviceudgifter til anlægsudgifter, aftalerne om finansloven for 2013 og konsekvenserne af de offentlige overenskomster i foråret 2013. Dertil kommer indfasningen af de seneste års skattereformer, herunder, skatte- og afgiftsstigninger i medfør af *Forårspakke 2.0,* genopretningsaftalen fra maj 2010, finansloven for 2012 og aftalen om skattereformen fra juni 2012.

I 2014 skønnes den etårige finanseffekt til 0,1 pct. af BNP. De overordnede rammer for finanspolitikken i 2014 er fastlagt med budgetlovens balancekrav til de offentlige finanser og *Aftaler om Vækstplan DK* – herunder den afdæmpede vækst i det offentlige forbrug, der understøttes af udgiftslofter i stat, kommuner og regioner. Finanspolitikken for 2014 fastlægges

endeligt i forbindelse med de kommende aftaler om kommuner og regionernes økonomi, finanslovsforslaget i august og den efterfølgende finanslovsaftale mv.

3.4 Strukturel offentlig saldo

Den strukturelle saldo er et skøn for den underliggende stilling på de offentlige finanser, *jf. boks 3.3*. Beregningen af den strukturelle offentlige saldo tager således udgangspunkt i den faktiske offentlige saldo, der renses for virkningen af konjunkturer og andre midlertidige forhold.

Fra midten af 1990'erne og frem til 2008 forbedredes den strukturelle saldo gradvist, *jf. figur 3.12*. Forbedringen afspejler blandt andet et mærkbart fald i den beregnede strukturelle ledighed (delvist afledt af diverse arbejdsmarkedsreformer), men også tendensen til større Nordsø-indtægter og lavere offentlige nettorenteudgifter. Finanspolitikken i perioden fra midten af 1990'erne og frem til 2008 var overordnet set lempelig og trak dermed isoleret set i retning af en forværring af den strukturelle saldo.

Figur 3.12
Faktisk og strukturel saldo 1995-2014

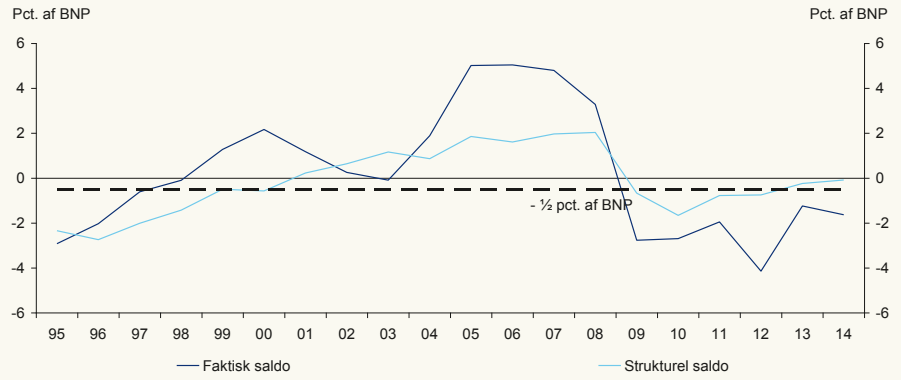

Den markante lempelse af finanspolitikken i kølvandet på finanskrisen – for at understøtte den økonomiske aktivitet og beskæftigelsen – er den væsentligste årsag til, at den strukturelle saldo forværredes ganske mærkbart i 2009 og 2010, *jf. tabel 3.10*.

Den efterfølgende forbedring af den strukturelle saldo frem mod 2013 afspejler konsolideringen af de offentlige finanser – herunder skatte- og afgiftsstigninger i Forårspakke 2.0 og genopretningsaftalen samt kommunernes og regionernes budgetter for 2013 og aftalen om finansloven for 2013.

Den strukturelle saldo skønnes at blive forbedret fra et underskud på 1,7 pct. af BNP i 2010 til et underskud på 0,2 pct. i 2013. Dermed efterleves EU-henstillingen, der indebærer, at Dan-

mark skal gennemføre initiativer, der sikrer en strukturel forbedring af de offentlige finanser med 1½ pct. af BNP i perioden 2011-2013 og bringer det faktiske offentlige underskud under 3 pct. af BNP i 2013.

Tabel 3.10
Den strukturelle saldo (pct. af BNP), 2003-2014

	Strukturel saldo		Ændring som følge af							
	Niveau	Årlig ændr.	Finans-politik[1]	Struktu-rel be-skæfti-gelse	Pensi-ons-afkast-skat	Netto-rente-udgifter	Nordsø-indtæg-ter	Speciel-le-poster[2]	Strukturel produktivi-tetsvækst	Andre forhold
2003	1,2	0,6	-0,1	0,0	0,0	0,3	0,2	0,1	0,0	0,1
2004	0,9	-0,3	-1,4	0,0	0,0	0,3	0,1	0,1	0,0	0,7
2005	1,9	1,0	-0,5	0,2	0,0	0,3	0,2	0,0	-0,1	0,9
2006	1,6	-0,3	-0,8	0,2	0,0	0,2	0,1	-0,1	-0,3	0,4
2007	2,0	0,4	0,0	0,4	0,0	0,2	0,1	0,0	-0,3	0,0
2008	2,0	0,0	-0,6	0,3	0,1	0,1	0,1	-0,1	-0,4	0,5
2009	-0,7	-2,7	-2,0	-0,1	0,1	0,1	0,0	-0,1	-0,3	-0,5
2010	-1,7	-1,0	-1,1	0,0	0,0	0,1	-0,1	-0,1	-0,2	0,4
2011	-0,8	0,9	1,1	0,2	0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	0,0
2012	-0,7	0,1	0,6	0,1	0,1	0,0	-0,2	0,0	-0,2	-0,3
2013	-0,2	0,5	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
2014	-0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
I alt		**-0,7**	**-4,2**	**1,4**	**0,5**	**1,6**	**0,4**	**-0,3**	**-2,2**	**2,1**

1) Bidraget fra finanspolitikken afviger som følge af metodeforskelle fra finanseffekten.
2) De specielle poster indeholder blandt andet diverse drifts- og kapitaloverførsler (netto) herunder blandt andet offentlige overførsler til udlandet.
Kilde: Egne beregninger.

I 2014 skønnes et strukturelt underskud på 0,1 pct. af BNP. Det strukturelle underskud i 2014 er dermed inden for rammerne af Budgetloven, der indebærer, at det årlige strukturelle underskud fra og med 2014 ikke må overstige ½ pct. af BNP.

I perioden 2004-08 bidrog konjunkturerne og udviklingen på de finansielle markeder i øvrigt til, at de faktiske overskud på de offentlige finanser var mærkbart større end de skønnede strukturelle overskud. Det skyldtes blandt andet ekstraordinært store provenuer fra pensionsafkastskatten i 2004 og 2005 samt den gunstige konjunkturudvikling i perioden 2006-08, der midlertidigt bidrog til et større overskud på den faktiske saldo. I lyset af at både beskæftigelsen og BNP ventes at være lavere end deres strukturelle niveauer i årene 2009-14, skønnes de strukturelle underskud i denne periode at være mindre end de faktiske underskud.

Boks 3.3
Den strukturelle offentlige saldo

Skiftende konjunkturer er en væsentlig årsag til, at den faktiske offentlige saldo svinger ganske meget over tid. I perioder med høj økonomisk aktivitet og høj beskæftigelse vil de offentlige indtægter fra skatter og afgifter normalt være relativt høje, mens de offentlige udgifter til især indkomstoverførsler – primært som følge af lav ledighed – vil have en tendens til af være forholdsvis lave. I en højkonjunktur er forudsætningerne for overskud på den offentlige saldo dermed større end i en lavkonjunktur med lav beskæftigelse og høj ledighed.

De offentlige finanser påvirkes imidlertid også af en række andre mere eller mindre midlertidige forhold – herunder de ofte store udsving i de offentlige indtægter fra Nordsø-aktiviteterne og pensionsafkastskatten, der er afhængige af udviklingen i oliepriser, renter og aktiekurser. Hertil kommer, at decideredе engangsforhold også kan påvirke de offentlige indtægter og udgifter i særskilte år. Det gælder f.eks. indtægterne knyttet til afgiften på SP-udbetalingerne i 2009, udgifterne i forbindelse med muligheden for tilbagebetaling af efterlønsbidrag i 2012 og engangsindtægterne i forbindelse med omlægningen af kapitalpensioner i 2013 og 2014.

I Finansministeriets beregning af den *strukturelle offentlige saldo* søges korrigeret for både konjunkturernes og andre midlertidige forholds påvirkning af de offentlige finanser.

Den strukturelle saldo i et givet år er dermed et skøn for, hvor stort det offentlige overskud eller underskud vil være i en ”normal” situation. Det vil sige en situation, hvor den økonomiske aktivitet, hverken er særskilt høj eller lav, og hvor de offentlige finanser samtidig ikke er påvirket af andre midlertidige forhold. Den strukturelle saldo i et bestemt år er i den optik et skøn for den underliggende stilling på den offentlige saldo. Udviklingen i den strukturelle saldo over tid er blandt andet afhængig af den førte finanspolitik. Det betyder, at hvis finanspolitikken lempes i et givet år eller en vis periode, så vil den strukturelle offentlige saldo alt andet lige blive forværret.

Beregningen af den strukturelle saldo er behæftet med usikkerhed. Ved kraftige omslag i BNP-vækst, beskæftigelse, virksomhedsindtjening, aktiekurser og oliepriser vil beregningen af den strukturelle saldo være mere usikker end normalt.

Bilag 1

Tabel 1
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 2005-2013

Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	21,4
Selskabsskat	0,6
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	2,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2002	0,2
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-1,4
Køb og salg af bygninger og grunde mv.	0,1
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	2,2
Stiftertilgodehavende i Københavns Havn	0,7
Udbetalinger af opsparede midler til universiteterne	-0,8
Salg af statens Bilinspektion	0,5
Salg af Gastra A/S	1,1
Salg af statens aktier i Bella Center A/S	0,1
Ekstraordinære udbytter under §28	0,8
Salg af aktier i Post Danmark	1,4
Indfrielse af statslån til institutioner under § 20	0,6
Engangsudgifter ifm. Overdragelse af skatteligningen til staten	-0,5
Kapitalindskud i Bornholmstrafikken A/S	-0,2
Indtægter for omlægning af Danmarks Skibskreditfond	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,4
2005 i alt	**30,0**

Tabel 1 (fortsat)
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 2005-2013

Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	4,6
Selskabsskat	-1,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	7,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2003	2,1
Omlægning af den kommunale momsudligningsordning	-5,9
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,3
Ekstraordinære udbytter under §28	0,7
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	1,6
2006 i alt	**9,5**
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-13,0
Selskabsskat	-1,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	1,0
Omlægning af statslige aktiver	0,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,6
Ekstraordinære udbytter under §28	0,6
Etårige puljer	-0,3
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	1,6
Kompensation fra Esbjerg Kommune sfa. At staten overtager opgaver vedr. Esbjerg havn	0,2
Salg af Scandlines	5,7
2007 i alt	**-5,1**

Tabel 1 (fortsat)
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 2005-2013

Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat, inkl. kompensation for indeksobligationer	-23,9
Selskabsskat	0,4
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	7,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,8
Salg af ejendomme og grunde	0,2
Ekstraordinære udbytter under §28	0,4
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	0,5
Midlertidig obligatorisk opsparing på 1 pct. Af de statslige driftsrammer	0,8
Efterbetalt efterløn	-0,5
Kapitalindskud i Danmarks grundforskningsfond	-3,0
Udskydelser af statslige projekter og udgifter	0,5
Kapitalindkud i Eksportkreditfonden	-0,2
2008 i alt	**-16,8**

Tabel 1 (fortsat)
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 2005-2013

Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-4,8
Selskabsskat	6,4
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-3,1
Afgift af udbetalte SP-midler	17,1
Øgede pensionsbetalinger på baggrund af forårspakke 2.0	-2,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,2
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	0,3
Midlertidig obligatorisk opsparing på 1 pct. af de statslige driftsrammer	-0,9
Nedlæggelse af Fiskeribanken	0,3
Etårige puljer	-1,7
Nedlukning af aktiviteter i Nordsøen	-3,0
Udskydelser af statslige projekter og udgifter	-0,1
Højere EU-bidrag 2007-2009	-1,1
Mindreindtægt vedr. landbrugsstøtte som følge af EU-afgørelse	-0,7
Kapitaludvidelse i SAS	-0,6
Salg og køb af ejendomme og grunde	0,2
Indskud i vækstfonden	-0,5
Fusion af Post Danmark A/S og Posten AB	2,2
COP15	-1,0
Indtægter ved lukning af skibsgarantifonden	0,1
Kapitalindskud i Eksport Kredit Fonden	-0,4
2009 i alt	**6,9**

Tabel 1 (fortsat)
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 2005-2013

Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-27,2
Selskabsskat	-1,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-3,8
Afgift af udbetalte SP-midler	1,2
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2007	0,9
Udlodninger fra IØ og IFU	0,1
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	0,2
Etårige puljer	-0,6
Kapitaludvidelse i SAS og aktiekøb i DONG mv.	-2,0
Omdannelse af Naviair til selvstændig offentlige virksomhed	-1,2
Overdragelse af gymnasier mv. i forbindelse med overgang til selveje	2,7
Indtægter fra individuelle garantier	0,5
Arbejdsmarkedets feriefond	0,6
2010 i alt	**-30,5**

Tabel 1 (fortsat)
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 2005-2013

Mia. kr., årets priser	
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2008	4,0
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	12,5
Selskabsskat	2,4
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	2,7
Udlodninger fra IØ og IFU	0,4
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	0,2
Overtagelse af DR's pensionskasse	0,8
Midler fra Det Kommunale Momsfonds kapitalbeholdning	0,2
Kompensation til kommunerne for tilbagebetaling af grundskyld	-0,5
Etårige puljer: Akut-, sosu- og nedrivningspulje	-0,7
Konvertering af lån til aktier i Aarhus Lokalbank	-0,1
Tab på statslige kapitalindskud i Amagerbanken, EIK Bank, Fjordbank Mors A/S og Max Bank	-2,4
Indtægter fra individuelle garantier	1,6
Tab på individuelle garantier ved Finansiel Stabilitets overtagelse af Amagerbanken	-2,1
Tab på individuelle garantier ved Finansiel Stabilitets overtagelse af Fjordbank Mors	-1,1
Tab på individuelle garantier ved Finansiel Stabilitets overtagelse af Max Bank	-0,5
Statslån til Furesø Kommune	-2,9
Regulering af hensættelser vedr. det almene boligområde	7,8
2011 i alt	**22,3**

Tabel 1 (fortsat)
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 2005-2013

Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	13,5
Selskabsskat	6,0
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-0,1
Ændrede kredittider for tobaksafgifter	0,5
Udlodninger fra IØ og IFU	0,3
Udgifter til EU-formandskab	-0,1
Indtægter fra individuelle garantier	1,0
Kompensation til kommunerne for tilbagebetaling af grundskyld	-0,6
Udbetalinger af efterlønsbidrag	-28,4
Konvertering af lån til aktier i Vestjysk Bank	-0,3
Tab på kapitalbeviser i Sparekassen Østjylland og Spar Salling	-0,3
Køb af aktier i DONG Energy A/S	-1,2
Kapitalforhøjelse i Vestjysk Bank	0,2
Nedlukning af anlæg til olie og gasproduktion	-5,0
Færre refusionsudgifter til Folkepension, som følge af overgang til Udbetaling Danmark i 2013	1,0
Nedskrivning af hensættelser på boligområdet	1,4
2012 i alt	**-12,1**

Tabel 1 (fortsat)
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 2005-2013

Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	14,0
Selskabsskat	1,8
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-4,9
Udlodninger fra IØ og IFU	0,3
Omlægning af kapitalpensionsordningen	20,0
Kapitalindskud i European Investment Bank	1,7
Tab af kapitalindskud i Spar Lolland	-0,2
Færre refusionsudgifter til Folke- og Førtidspension, som følge af overgang til Udbetaling Danmark i 2013	3,2
Merudgifter til Boligsikring og boligydelse, som følge af overgang til Udbetaling Danmark i 2013	-0,9
2013 i alt	**35,0**

Bilag 2

Tabel 1
Offentlige finanser, 2012-2014

	2012			2013			2014		
	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.
Mia. kr., løbende priser									
Forbrug	519,6	520,1	0,5	534,1	529,5	-4,6	545,9	539,3	-6,6
Overførsler	323,3	322,3	-1,0	334,5	332,7	-1,9	343,2	340,1	-3,1
Investeringer	43,3	43,4	0,1	40,0	40,7	0,7	39,2	41,8	2,6
Renteudgifter	35,2	36,4	1,2	34,2	34,3	0,2	34,9	31,7	-3,2
Subsidier	50,1	47,8	-2,4	50,6	49,9	-0,7	50,3	49,7	-0,6
Øvrige udgifter[1)]	89,4	91,3	1,9	62,8	63,5	0,8	63,4	63,2	-0,3
Udgifter i alt[2)]	1061,0	1061,2	0,2	1056,2	1050,6	-5,6	1077,0	1065,8	-11,2
Personskatter mv.[3)]	376,9	376,1	-0,8	406,3	414,9	8,7	410,1	428,6	18,5
Arbejdsmarkedsbidrag	81,7	81,7	0,0	83,3	83,0	-0,3	85,1	85,1	0,0
Selskabsskatter	55,5	55,5	0,0	57,3	55,2	-2,2	59,0	57,8	-1,2
Pensionsafkastskat	42,9	42,2	-0,6	20,8	42,3	21,5	16,2	25,9	9,7
Moms	181,6	181,6	0,0	188,1	183,7	-4,4	193,6	189,3	-4,3
Registreringsafgift	13,9	13,8	-0,1	15,8	13,8	-2,0	16,1	14,2	-1,9
Øvrige indirekte skatter	110,4	109,3	-1,0	114,2	111,6	-2,6	117,2	112,9	-4,2
Øvrige skatter[4)]	17,1	17,0	-0,2	16,6	16,3	-0,3	16,9	16,6	-0,3
Renteindtægter	30,5	28,1	-2,4	31,7	29,8	-1,9	31,1	26,4	-4,7
Bruttorestindkomst	35,1	35,5	0,4	36,3	36,3	0,0	37,1	37,1	0,0
Øvrige indtægter[5)]	43,9	45,0	1,1	39,5	40,7	1,2	40,5	40,7	0,2
Indtægter i alt[2)]	989,3	985,8	-3,5	1009,9	1027,7	17,8	1023,0	1034,7	11,8

Tabel 1 (fortsat)
Offentlige finanser, 2012-2014

	2012			2013			2014		
	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.
Mia. kr., løbende priser									
Offentlig saldo	**-71,7**	**-75,4**	**-3,7**	**-46,4**	**-23,0**	**23,4**	**-54,0**	**-31,1**	**23,0**
Renter, netto	4,8	8,3	3,5	2,5	4,6	2,1	3,7	5,2	1,5
Offentlig primær saldo[5)]	-67,0	-67,1	-0,2	-43,8	-18,4	25,5	-50,3	-25,8	24,4

1) Øvrige udgifter indeholder blandt andet kapitaloverførsler, overførsler til Færøerne og Grønland samt bidrag til EU's budget.
2) Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Det offentlige forbrug omfatter indtægter fra salg af varer og tjenester samt beregnede udgifter til afskrivninger, mens Danmarks Statistiks opgørelse af de offentlige udgifter ikke omfatter det offentlige varesalg, der flyttet til indtægtsopgørelsen. Ligeledes indgår beregnede afskrivninger både i de offentlige udgifter og de offentlige indtægter. På den baggrund afviger opgørelsen af de samlede udgifter og indtægter definitorisk fra Danmarks Statistiks opgørelse.
3) Personskatter mv. indeholder: Kildeskatter, ejendomsværdiskat, vægtafgift fra husholdninger, afgift af dødsboer og gaver samt andre personlige skatter.
4) Øvrige skatter indeholder bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag og efterlønsbidrag).
5) Øvrige indtægter indeholder blandt andet overskud af offentlig virksomhed, diverse drifts- og kapitaloverførsler fra andre indenlandske sektorer og EU samt inputerede (beregnede) indtægter i form af bidrag til tjenestemandspensioner.
6) Den primære saldo angiver stillingen på de offentlige finanser før nettorenteudgifter.

www.fm.dk